

ਕਿਸ਼ਕ ਖਰ ਮੈਂ ਸਕਸੇ
ਯਾਦਾ ਪਛਾ ਜਾਨੇ ਕਾਲਾ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਵਿਲਕੀ, ਹਿਮਾਚਲ, ਹਰਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬ, ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਤਰ੍ਹਾਂਕਾਠਕ ਸੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ।
Friday, 10 April 2026

VISIT:
www.qaumipatrika.org
Email: qpatrika@gmail.com

Punjabi National Daily ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ 2026, 25 ਚੈਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ 555 (ਸਵੈ-12) ਮੁੱਲ 3.00 ਰੁਪਏ

R.N.I. No. 39272/81-

ਸੰਪਾਦਕ - ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ -

ਸਾਲ - 44, ਅੰਕ 155,

qpatrika@gmail.com ਫੋਨ : 9971359517 www.qaumipatrika.org

ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਡੰਡਾ ਲੈ ਕੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹੇਗਾ ਸੰਘ : ਮੋਹਨ ਭਾਗਵਤ

ਮੁਬਾਰਕ, 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਵੈਮ ਸੇਵਕ ਸੰਘ (ਆਰ. ਐੱਸ. ਐੱਸ.) ਦੇ ਮੁਖੀ ਮੋਹਨ ਭਾਗਵਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਜਨ-ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧਾ ਕੇ ਗੁੱਟੀ ਹੱਤਿਆ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਗਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਘ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਡੰਡਾ ਲੈ ਕੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹੇਗਾ। ਭਾਗਵਤ ਵਿਦੇਸ਼ ਸਥਿਤ ਮਲਕ ਪੀਠ 'ਚ ਸੰਤ ਮਲਕ ਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ 452ਵੀਂ ਜਯੰਤੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਆਯੋਜਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ 'ਚ ਵਿਆਪਕ 'ਜਨ-ਭਾਵਨਾ' ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜਿਕ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਤ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਗੁਰੂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਪੈਰ ਛੂਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਜਨ-ਭਾਵਨਾ ਬਣੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਰਾਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਚ ਤੇਜ਼ੀ ਆਈ ਅਤੇ ਸਾਲ 2019 'ਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਭਾਗਵਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਗਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵੀ ਬਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਰ. ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਮੁਖੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਮਾਜ ਗਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਗੁੱਟੀ ਹੱਤਿਆ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਜ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ; ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਮੇਹਲ ਚੋਕਸੀ 'ਤੇ ਕੌਸਿਆ ਸ਼ਿਕੰਜਾ, ਬੈਲਜੀਅਮ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਵਾਲਗੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਹਰੀ ਝੰਡੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਭਗੋੜੇ ਗੀਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਮੇਹਲ ਚੋਕਸੀ ਦੀ ਹਵਾਲਗੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਬੈਲਜੀਅਮ ਦੇ ਐਂਟਵਰਪ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਚੋਕਸੀ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ 7 ਵਿੱਚੋਂ 6 ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਗੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 3 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਪਣੀ ਰਾਇ 'ਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 'ਚੋਬਰ ਆਡ ਐਕੁਜੇਸ਼ਨ' ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ (ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼, ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯਾਤ, ਜਾਅਲਾਸਾਜੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਦੇਹੀ, ਖਾਤਿਆਂ 'ਚ ਹੋਰਾਵੇਰੀ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਗਭਰ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੁਰਾਚਾਰ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੋਕਸੀ ਭਾਰਤ 'ਚ ਲੜੀਵਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਬੈਲਜੀਅਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਵੀ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਹਵਾਲਗੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 'ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ' ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰਾਇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਬੈਲਜੀਅਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਸ਼ਿਕੰਜੇਗੀ 'ਚ ਮੇਹਲ ਚੋਕਸੀ ਭਾਰਤ 'ਚ ਵੱਡੇ ਬੈਂਕ ਘਪਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਲੜੀਵਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਹਵਾਲਗੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਬੰਗਾਲ 'ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਚੋਣਵੀਂ ਰੈਲੀ, ਦਿੱਤੀਆਂ 6 ਗਾਰੰਟੀਆਂ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ
ਸਿਮੀ ਕੌਰ ਬੱਬਰ

ਕੋਲਕਾਤਾ/ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਤਾਪਾਨ ਸਿਖਰਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅੱਜ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗਣ ਲਈ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉਤਰੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਅੱਜ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਪੀ.ਐੱਮ. ਮੋਦੀ ਅੱਜ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਤਿੰਨ ਵੱਡੀਆਂ ਰੈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਸਿੱਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਮਤਾ ਬੇਨਰਜੀ ਦੇ ਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਮਮਤਾ ਬੇਨਰਜੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ 'ਤੇ ਕੁਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸੁਵੇਦੂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਗੜ੍ਹ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਲਦੀਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਬੰਗਾਲ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਧੱਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ

ਮੋਦੀ, ਦੇਸ਼ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬੰਗਾਲ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਧੱਕ ਰਹੀ ਹੈ। 'ਵਿਕਸਤ ਬੰਗਾਲ' ਜਦੋਂ ਕਿ ਭ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ 'ਬੇਰਿਹ ਸਰਕਾਰ' ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਵੱਡੀ ਹਲਚਲ ! ਡਾ. ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਕਰ 'ਤਾ ਵੱਡਾ ਐਲਾਨ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਕਾਂਗਰਸ 'ਚੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ

ਮਗਰੋਂ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਡਾ. ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡਾ ਸਿਆਸੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ 'ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ' ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੋਡਮ ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਵੱਡਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ 2027 ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੜੇਗੀ। ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਆਪਣਾ ਏਜੰਡਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਮੋਨ ਮਕਾਦ ਕਿਸਾਨੀ 'ਤੇ ਰੋਗਿਆ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਫ਼ੀਮ ਦੀ ਖੇਤੀ ਵੀ ਕਰਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਫ਼ੀਮ ਦੀ ਖੇਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਨੇ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਗੁਆਚੀ ਸ਼ਾਨ, ਸੋਨੇ ਦੀ ਚਿੜੀ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਵਾਪਸ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸੁਝਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਟੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਅਧਿਆਤਮਕ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ੀ ਭੂਗਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਨ ਪਹੁੰਚਾਵਾਂਗੇ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੱਚ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ 'ਤੇ ਚੱਲਾਂਗੇ, ਇਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਐਲਾਨ ਦਾ ਬੋਲਬਰੀ ਨਾਲ ਇਤਜ਼ਾਰ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਕ ਨਵਾਂ ਬਦਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਰੱਬ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ, ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਸਾਹਸ ਅਤੇ ਵਿੱਢ ਸੰਕਲਪ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ

ਡਾ. ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਗੁਆਚੀ ਸ਼ਾਨ, ਸੋਨੇ ਦੀ ਚਿੜੀ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਵਾਪਸ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸੁਝਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਟੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਅਧਿਆਤਮਕ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ੀ ਭੂਗਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਨ ਪਹੁੰਚਾਵਾਂਗੇ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੱਚ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ 'ਤੇ ਚੱਲਾਂਗੇ, ਇਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਐਲਾਨ ਦਾ ਬੋਲਬਰੀ ਨਾਲ ਇਤਜ਼ਾਰ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਕ ਨਵਾਂ ਬਦਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਰੱਬ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ, ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਸਾਹਸ ਅਤੇ ਵਿੱਢ ਸੰਕਲਪ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ

ਅੰਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਕਾਰਨ 2 ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਖ਼ਤਮ

ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਉੱਪ ਰਾਜਪਾਲ ਮਨੋਜ ਸਿਨਹਾ ਨੇ ਅੰਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਲਲਕਰ-ਏ-ਤੇਇਬਾ ਅਤੇ ਹਿਜ਼ਬੁਲ ਮੁਜਾਹਿਦੀਨ ਨਾਲ ਕਬਿਤ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ 2 ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311(2)(ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਅੰਤਵਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ੀਰ ਟੋਲੋਰੈਂਸ (ਬਿਲਕੁਲ ਬਰਖਾਸਤ ਨਾ ਕਰਨ) ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਉੱਪ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ 'ਚੋਂ ਅੰਤਵਾਦ ਦੇ ਕੌਸਰ ਦਾ ਆਖਰੀ ਅੰਸ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਫਰਤਰ ਅਲੀ ਖਾਂਡੇ ਰਾਮਬਜ਼ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਚੋਬੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸੀ। ਉਸ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਿਜ਼ਬੁਲ ਮੁਜਾਹਿਦੀਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅੰਤਵਾਦੀ ਨੋਟਵਰਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 2011 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਨੋਟਵਰਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਰਾਡਾਰ 'ਤੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਅੰਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਪਹਿਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ਰੀ ਡਾਰ ਬਾਂਦੀਪੋਰਾ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ। ਉਸ 'ਤੇ ਲਲਕਰ-ਏ-ਤੇਇਬਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ, ਅੰਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਕਾਣੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹਨ।

ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਦਾ ਵੱਡਾ ਐਲਾਨ ! ਗਰੀਬ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਬੀ. ਏ. ਤੱਕ ਹੋਵੇਗੀ ਮੁਫ਼ਤ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ
ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਹੁਜ਼ੂਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਚੰਬੇਵਾਲ ਵਿੱਚ 'ਪੰਜਾਬ ਬਚਾਓ ਰੈਲੀ' ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਂਹ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਅਕਾਲੀ ਵੇਲੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਉਥੇ ਹੀ ਕਈ ਵੱਡੇ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਤਿੱਖੇ ਸ਼ਬਦੀ ਹਮਲੇ ਵੀ ਕੀਤੇ। ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਪਾਰਟੀ 105 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਖ਼ੂਨ ਵਿੱਚ ਵਸੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਅਕਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 15 ਲੱਖ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਡੇ 13 ਲੱਖ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਆਇਆ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਵੀ ਇਥੇ ਹੀ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਵੱਡਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਪਾਰਟੀ 105 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਖ਼ੂਨ ਵਿੱਚ ਵਸੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਅਕਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 15 ਲੱਖ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਡੇ 13 ਲੱਖ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਆਇਆ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਵੀ ਇਥੇ ਹੀ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਵੱਡਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਵਲੋਂ GST ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ 'ਤੇ ਜਤਾਈ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ
ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਆਈ. ਟੀ. ਐ. ਸਥਿਤ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਅਚਾਨਕ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦਫ਼ਤਰੀ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇਖ ਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਨਿਰੀਖਣ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਵੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਇਕ ਤੰਗ ਅਤੇ ਖਸਤਾ ਹਾਲਤ ਵਾਲੇ ਨਿਕਾਸ ਦੁਆਰ (ਐਂਗਜ਼ਿਟ ਗੇਟ) ਵੱਲ ਇਜ਼ਾਹ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਵਰਗੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ

ਮੁਹੰਮਤ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਐਕਸ' ਦੀ ਗੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਤਰਜੀਹ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਆਈ. ਟੀ. ਐ. ਸਥਿਤ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਅਚਾਨਕ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦਫ਼ਤਰੀ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇਖ ਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਨਿਰੀਖਣ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਵੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਇਕ ਤੰਗ ਅਤੇ ਖਸਤਾ ਹਾਲਤ ਵਾਲੇ ਨਿਕਾਸ ਦੁਆਰ (ਐਂਗਜ਼ਿਟ ਗੇਟ) ਵੱਲ ਇਜ਼ਾਹ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਵਰਗੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ

'ਆਪ' ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲੀ ਪਾਰਟੀ ਜਿਸਦੇ ਏਜੰਡੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ: ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ
ਤੇਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬੱਬਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕਾਂਡੀ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ 'ਆਪ' ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਭਾਰੀ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਦੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਜ ਮਿਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥ 4.0 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਮੁੱਖ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ। ਇਹ ਨਵੀਂ ਪਹਿਲ ਰਾਜ-ਵਿਆਪੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਟਰੇਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਬਾਰੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਐੱਸ. ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਅਸਲ-ਸਮੇਂ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਤੇ ਕਲਾਸਰੂਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਮਾਹੌਲ ਵੱਲ ਬਦਲ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕਾਂਡੀ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਵੱਡੀ ਪੁਲਾਧ ਦੱਸਦਿਆਂ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਪੰਜਾਬ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਰਥ (ਪਦਰਸ਼ਨ ਮੁਲਾਕਾਤ, ਸਮੀਖਿਆ, ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਗਿਆਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ) ਸਰੰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ, ਹੁਣ ਕਲਾਸਰੂਮ ਨਿਵਾਸਦੇਹੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਜਾਂਚ-ਪੜਚੋਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤ ਕੇ ਉਸਾਰੂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵੱਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਬਜਟ ਵਧਾ ਕੇ 19,279 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਫੰਡ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਅਟਕੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਥਾਂ ਕਲਾਸਰੂਮਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੱਕ ਸਾਰਥਕ ਤਬਦੀਲੀ ਆਵੇਗੀ। 'ਪਰਥ' ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਵੇਖਣ 2024 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਖਰਲੇ ਸਥਾਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਿਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥ 2026-27 ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਟਰੇਕਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ

ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਬਾਰੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਐੱਸ. ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਹਰ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਯਮਤ ਹਾਜ਼ਰੀ, ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਮੁਲੀਅਤ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਗਾਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ 15 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਠਾਅ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮਿਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥ ਨੇ ਕਲਾਸਰੂਮ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੜਾਅ ਹਾਜ਼ਰੀ ਟਰੇਕਿੰਗ, ਬਿਹਤਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਬੱਚੇ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਆਧਾਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇ।" ਆਪਣੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ (ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਹੋਣ) ਲਈ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਪਹਿਲਾਂ, ਹਰ ਵਿਧਾਇਕ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਪਸੰਦੀਦਾ ਕੰਮ ਰਿਹਾ ਹੈ।" ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ 2021-22 ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਬਜਟ 12,657 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 2026-27 ਵਿੱਚ 19,279 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਆਲਟਮੇਂਟ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਜਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹਰ ਸਕੂਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੀਆਂ

ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਪਥਾਨਿਆਂ ਦੀ ਮੁਹੰਮਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਾਡੂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਦਾਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਪਰ, ਹੁਣ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨਾ ਭੇਜੋ, ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਠ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਸਟਾਫ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਕੂਲਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਂਪਸ ਮੈਨੇਜਰ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਠ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਸਟਾਫ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਕੂਲਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਂਪਸ ਮੈਨੇਜਰ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਠ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਸਟਾਫ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਕੂਲਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਂਪਸ ਮੈਨੇਜਰ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ 100 ਤੋਂ ਵੱ

‘ਆਪ’ ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲੀ ਪਾਰਟੀ ਜਿਸਦੇ ਏਜੰਡੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ: ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ

Contd....Front page ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੋਖ ਨਾ ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਸਾਲ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਵਾਂਗ ਹਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਪੂਰੀਆਂ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਮੁੜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਵਾਈਆਂ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਿਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥ 4.0 ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਦੱਸਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜੀ ਤੋਂ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਨ, ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ। ਇਹ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਸਾਥੀ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, “ਰੋਜ਼ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹਰਦੇ ਦੇ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਮੈਂ 5ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਸਮਰੱਥ 4 ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਆਤਮ-

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।’ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੁਣ ਸ਼ਾਬਦੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਹਰ ਹੱਦ ਪੰਜਾਬ ਹੁਣ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਬਦੀ ਅੰਕੜੇ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਤੀਜੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ 18 ਕੀਲੋ ਅਤੇ ਛੇਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ 26-28 ਕੀਲੋ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹੀ ਸਾਡਾ ਅਸਲ ਤਰਜਮਾ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੇ ਮਿਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥ ਕੋਪੇਡੀਅਮ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ 38 ਜਾਂਚ-ਪਰਖ ਕਾਲਸੂਮ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਕੇ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਈ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਠਲੀ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਿਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਲਗਭਗ 12 ਲੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ 70,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪੱਧਰ-ਅਧਾਰਤ ਅਧਿਆਪਨ ਪਹੁੰਚ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁੱਢ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਪੱਧਰ ਵੱਲ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ‘ਪਰਭ’ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਰਲਾ ਦਰਜਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ 2024 ਵਿੱਚ ਅੱਲਵ ਹੋਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤੰਬ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ। ਮਿਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥ 4.0 ਦੇ ਨਾਲ ਸੂਬਾ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਬੱਚਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਕੂਲ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਲਗਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੇ। ਇਹ ਆਲਮੀ ਉੱਤਮਤਾ ਵੱਲ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਹੈ। ਸੁਧਾਰ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਹਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਈਆਈਟੀ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਬਾਣਮ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਚਾ ਇਸ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਕਾਮੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਬੱਚੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨੂੰ

ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਨੂੰ ਬਾਣਮ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਉਸਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ, ਲੋਕ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀਆਂ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸਿਰਫ ਭਾਸ਼ਣ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦੇ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਕੋਮਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਪਾਰਟ ਨੂੰ ਗੁੱਢ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ‘ਤੁਹਾਡਾ ਬੱਚਾ ਸੁਖਿੱਠਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ।’ ਇਹ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਸਲ-ਸਮੇਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬਿਅੰਨਾਂ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਡੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਰਕਾਰ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਸੋਨਾਲੀ ਗਿਰੀ ਨੇ ਪਤਵੱਤੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, “ਅਸੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਵਾਂਗੇ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਮਾਪੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ

’ ਤੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ। ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਨਵਾਂ ਮਾਪਦੰਡ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ‘ਤੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ।’ ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਸਸੀਐਮੀਆਰਟੀ ਕਿਰਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੇਂਟਰਲ ਸਰਵੇਖਣ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਵੇਤਾ ਸ਼ਰਮਾ ਕੁਕਰੋਜਾ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੋਰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮਿਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥ ਤਹਿਤ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁੱਢ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਪੱਧਰ ਮੁੜਾਓ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰ, ਕਲਾਸਰੂਮ-ਸੇਕਾਲਿਤ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਗਤੀਵਿਧੀ-ਅਧਾਰਤ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਸਲਾਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ‘ਪਰਭ’ ਸ਼ਾਬਦੀ ਸਰਵੇਖਣ 2024 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸੂਬੇ ਵਜੋਂ ਉਭਰਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੁਣ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਬਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਦਾਰੀ ਨੂੰ

ਉੱਤਮਤਾ ਵੱਲ ਵਧਣ ਲਈ ਮਿਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥ 2026-27 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਛਾਅ ਅਧੀਨ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਟਰੈਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਬਾਰੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਐਸਐਮਐਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਿਯਮਤ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ

ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ, ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ, ਕਲਾਸਰੂਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਮਜ਼ਬੂਤ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹਾਜ਼ਰੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗੀ।

ਜ਼ਮੀਨੀ ਰਿਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ
ਰਿਵੇਜ਼ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਥਾਣਾ ਕੁੱਲਗੜੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਪਿੰਡ ਯਾਰੋ ਸ਼ਾਹ ਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਰਿਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ‘ਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਅੰਨਾਂ ‘ਚ ਚਾਕੋਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਯਾਰੋ ਸ਼ਾਹ ਵਾਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 7:30 ਵਜੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਹਵੇਲੀ ਤੋਂ ਦੁੱਧ ਡੋਰੀ ਦੀ ‘ਚ ਪਾਉਣ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਮਾਇੰਟਿੰ ਚਾਕੋਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਰੋਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਗੁਮੀਰ ਸਿੰਘ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਨਿਰਵੇਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀਆਂ ਯਾਰੋ ਸ਼ਾਹ ਵਾਲਾ ਨੇ ਲਲਕਾਰ ਮਾਰਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਜ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ‘ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਚਖਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਚਾਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ ਤੇ ਚਾਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਉਸ ‘ਤੇ ਵਾਰ ਕੀਤਾ। ਚਾਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਠਿਕਾਣੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਏ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਸਿਆਣੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ‘ਤੇ ਉਕਤ ਮੁਲਕੀਆਂ ਖ਼ਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

NAME CHANGE
I, PRITI DAS D/O DALJIP KUMAR residing at D-293 JI COLONY KHYAL, DELHI-110018. I have changed my name to PRITY DASS for all future purposes.

NAME CHANGE
I, S. BHASKARA VIJAY KUMAR residing at H-NO-62256, PADMANABHANAGAR, VENKATAPURAM, NEAR RAMALAYAM, VISAKHAPATNAM, ANDHRA PRADESH-530029, have changed my mother's name from SENAPATHI VENKATARA RATNAM to SENAPATHI APPALA RATNAM for all future purposes. Affidavit dated 16/07/2025 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, SWETA RAI BHUTIA Wife of No. 5458488P Rank-NK Name-TSHER-ING BHUTIA Presently residing at VILL-DURPIN GUMBA, PO-KALIMPONG, DISTT-KALIMPONG, WEST BENGAL-734301, have changed my name from SWETA RAI BHUTIA to SWETA RAI for all future purposes. vide Affidavit dated 16/07/2025 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, DEEPAK KUMAR VERMA S/O PARTAP SINGH residing at H.No.16, Tara Nagar Main Kakrola Road, Kakrola, South West Delhi, Delhi-110076 have changed the name of my minor daughter SHREYA ALIAS SHREYA VERMA aged 13 years, and she shall hereafter be known as SHREYA VERMA.

NAME CHANGE
I hitherto known as SAMEERA SINGH D/O SUDHIR KUMAR SINGH residing at Flat No.E-1058, River Heights, Raj Nagar, Extension, Tower-15, Ghaziabad, U.P.-201001, have changed my name and shall hereafter be known as SAMEERA SINGH AMETHIA.

NAME CHANGE
I, Sushma D/O Shambhu Prasad Dharamana W/O Vinod Kumar R/O B-6 Police Colony Mandir Marg New Delhi 110001. Have changed my name to Sushma Badola for all future purposes.

NAME CHANGE
I Swaran Kaur Sawhney W/O Prith Pal Singh R/O 10C80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Changed My Name to Swaran Kaur for all purpose.

PUBLIC NOTICE
It is for general information that I, Rahul Vishwakarma S/o H.P. Vishwakarma R/o J-4, Ground Floor Chandri Market, Mir Dard Road, Mitto Road, Indraprastha, Central Delhi, Delhi-110052 declare that name of mine has been wrongly written as Rahul Kumar Vishwakarma in my minor daughter namely Anika Vishwakarma aged 5 years in his School Records. The actual name of mine is Rahul Vishwakarma.

PUBLIC NOTICE
It is for general information that I, INDU CHAUHAN W/O NARENDER SINGH CHAUHAN R/O N-129/11, T. HITS, KHILONA BAGH DIST NORTH WEST DELHI-110099 declare that name of mine has been wrongly written as INDU KANWAR in my minor son namely HARSH VARDHAN SINGH CHAUHAN aged 13 years in his school record and birth certificate No. MCDOLIR-2211-005020356. The actual name of mine is INDU CHAUHAN which may be amended accordingly.

PUBLIC NOTICE
It is for general information that I, CHANDER VEER S/O RAMJI LAL R/O Q-157 Vikas Vihar Uttam Nagar West Delhi Delhi-110059 declare that name of mine has been wrongly written as CHANDER PAL in my minor daughter namely KIRTI aged 15 years in her birth certificate No.MCDOLIR-0110-00425168. The actual name of mine is CHANDER VEER which may be amended accordingly.

NAME CHANGE
I, Sudama Sharma S/O Devi Rank-Sharma,R/OA- 3/106 -07, Sector-16 Rohini, Rohini Sector 15, North West Delhi, Delhi - 110089, have changed the name of my minor son namely Yash Sharma aged 15 years and she shall hereafter be known as Ayush Sharma.

NAME CHANGE
I, S VANITHA W/O No. 148382828N Rank-HAV/MT Name-RAMESH P R/O VILL-SEEDAMBITTU, PO-SEEDAMPUTTU, TEH-POLLUR, DIST-TRHUVANNAMALAI, TAMIL NADU-632315, have changed my name from S VANITHA to VANITHA R for all future purposes vide Affidavit dated 15/07/2025 before Notary Public, Kuppara.

NAME CHANGE
I, SANJAY KUMAR CHOUHDHARY S/O LATE SH. LAXMAN CHAUDHARY Permanent R/O Parsauni Khindor, Sitamarhi, Bihar-843325 and Presently Residing at Plot No. B-20, Second Floor, Dass Garden, Baprola Vihar, Najafgarh, New Delhi-110043, declare that name of mine has been wrongly written as SANJAY CHOUHDARY in my minor daughter namely SHIWANGI CHOUHDARY aged 17 years in her 10th class Marksheet. The actual name of mine is SANJAY KUMAR CHOUHDARY, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE
I, Vinod Kumar S/O Uday Singh residing at Flat NO-G-3/8, NEAR DDA WATER TANK, SECTOR-4, ROHINI, DELHI-110085 have changed my name to VINOD KUMAR KUSHWAHA for all future purpose.

NAME CHANGE
I, SANTOSH KUMAR S/O VISHVA NATH PRASAD residing at PLOT NO-58859, FLAT NO-B-2, STREET CHOUHANS GARDEN, BHATNAGAR, DELHI-110059 have changed my name to SANTOSH KUMAR GUPTA for all future purposes

PUBLIC NOTICE
Information is given to general public at large that our client M/s Aspire Buildwell through prop. Mr. Karan Dudgeja S/o Mr. Satish Kumar Dudgeja is the owner of Freehold Residential Plot area measuring 309.49 sq. mtrs., out of Khata No. 195, Khaska No. 233K (87 sq. mtrs.), & Khaska No. 236 (222.5 sq. mtrs.), & Plot area measuring 108.69 sq. mtrs., out of Khaska No. 232KH, Situated at Village -Jalpara, Pargana & Tehsil Dadr, Dist. Gautam Budh Nagar, U.P. Vide Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadr, as Doc No. 15787, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 309-330 & Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadr, as Doc No. 15786, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 287-308, it is stated that Mr. Rakesh Chandra Aggarwal & Mr. Rakesh Baranwal had purchased above said property as HUF but further they have sold involuntarily, now our client is declaring that any other person does not have any right over the said property, which is to be financed by ICICI Home Finance Co. Ltd. Branch: Ghaziabad, Uttar Pradesh 201003 (Contact at 09958871432)

NAME CHANGE
I, ABDUL TAWWAB S/O Shri Abdul Rehman Resident of House No. C-16, Abhimanyu Gali, Near Babu Ram Chowk, Arjun, Mohali, Punjab, Delhi-110053 have changed my name ABDUL TAWWAB to ABDUL TAWWAB for all future purposes.

NAME CHANGE
I, SIDDHARTH RANA S/O BHAGWAN RANA residing at H NO-1074, SIRASPUR, DELHI-110042 have changed my name to SIDDHARTH RANA for all future purpose.

NAME CHANGE
I, ABDUL TAWWAB S/O Shri Abdul Rehman Resident of House No. C-16, Abhimanyu Gali, Near Babu Ram Chowk, Arjun, Mohali, Punjab, Delhi-110053 have changed my name ABDUL TAWWAB to ABDUL TAWWAB for all future purposes.

NAME CHANGE
I, NO-17007475L Rank-NK Name-JITENDRA GANGWAR S/O LATE NIRANJAN LAL GANGWAR R/O WARD NO-11, MOHALLA GYASUR, NEAR BANGALI BABA MANDIR, BILASPUR, PILIBHIT, UTTAR PRADESH-262201 have changed my minor son's name from DAKSH GANGWAR to YASH GANGWAR for all future purposes vide Affidavit Dated 05/09/2023 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, MOGHAL FATHIMA BAIG Wife of JC-335017L Rank-NB/SUB Name-MOGHAL MOHAMMAD BAIG Presently residing at 9-5-5, ANDHRA STATE NAGAR, PER ALA HIGH SCHOOL, PERALA, CHIRRALA PRAKASAM DISTRICT, ANDHRA PRADESH-523157, have changed my name from MOGHAL FATHIMA BAIG to FATHIMA SHAIK for all future purposes. vide Affidavit dated 16/07/2025 before First Class Magistrate, Shillong, Meghalaya.

NAME CHANGE
I, Jugal Kishor S/O Lila Dhar R/O H.No-196 S/F, Kh.No-619/21, Chattr Pur, South Delhi, Delhi-110074 have changed the name of my minor daughter namely Krishna Devi aged 16 years and she shall hereafter be known as Priya.

NAME CHANGE
I hitherto known as Farman S/O Akeel Ahmed R/O B 2722/27, Gali No 4, Subhash Mohalla North Ghonda, Garhi Mendu, Bhajan Pura, North East, Delhi-110053 have changed my name and shall hereafter be known as Farman Ahmed.

NAME CHANGE
I hitherto known as Afif S/O Manzoor Khan R/O 1199-C, 4/F, Gali No-5, Guru Harikrishan School Wali Gali, Kabir Nagar, Gokal Pur, North East Delhi, Delhi-110094 have changed my name and shall hereafter be known as Afif Khan.

NAME CHANGE
I hitherto known as Aakash S/O Makan Singh Rawat R/O 2087/5, Gali No.20, Prem Nagar Patel Nagar, Patel Nagar S.O, Central Delhi, Delhi-110008 have changed my name and shall hereafter be known as Akash Rawat.

NAME CHANGE
I hitherto known as Sanam Kumari W/O Samrajit Gupta R/O E-400-D, Block-E, Ashok Nagar, Vasundhara Enclave, East Delhi, Delhi, Delhi-110096 have changed my name and shall hereafter be known as Bhavikshna Yadav.

NAME CHANGE
I hitherto known as Laxman Yadav alias Bhatvishkan Yadav S/O Bechan Yadav R/O G-20, Bebra, Post Bebra, Thana Babubari, Ward No-02, Bela, PO Bela, Dist Madhubani, Bihar-847224 have changed my name and shall hereafter be known as Bhavikshna Yadav.

NAME CHANGE
I, NEETAS DEVI Wife of No-3204848W Rank-HAV, Name-DHARMENDRA MURSAN R/O VILL-BISHUNDHARA, MURSAN, DISTT-HATHRAS, UP-204213 have changed my name from NEETAS DEVI to NITESH DEVI for all future purposes vide Affidavit Dated 30/09/2023 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I hitherto known as JAGANATH KAPUR alias JAYANTI KAPUR W/O RAJ KUMAR KAPUR, R/O Near Dhaj Park, House No. 26, Road No. 14, East Punjabi Bagh, West Delhi, Delhi-110026, have changed my name and shall hereafter be known as JAYANTI KAPUR.

NAME CHANGE
It is for general information that I, VISHAL SONI S/O SUGHAR SINGH R/O 133BA/8, Gali No.-8, Nearby SK Depot, Goidpur, Kalkaji, Kalkaji, South Delhi, Delhi-110019, declare that name of mine has been wrongly written as VISHAL in my Driving Licence No. DL03 2009024443. The actual name of mine is VISHAL SONI, which may be amended accordingly.

PUBLIC NOTICE
My client Narendar Kumar Chauhan S/O Poooran Singh R/O H.No.376, Chauhan Mohalla, Madanpur Khadar, Sarita Vihar, and disowned his son Harsh Chauhan and his wife Preeti Rani from his all movable-immovable properties due to their Vihar, Delhi-76, has severed all relations and disowned his disobedience. My client shall not be responsible for their acts.
ARJUN BIDHURI Advocate
CH. No.536, Saket Courts
New Delhi-110017.

NAME CHANGE
I Sarve Preet Kaur Kochhar W/O Manpreet Singh Kochhar R/O 10C/80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Changed My Given Name Sarvepreet kaur and Surname Kochhar for all purpose.

PUBLIC NOTICE
Information is given to general public at large that our client M/s Aspire Buildwell through prop. Mr. Karan Dudgeja S/o Mr. Satish Kumar Dudgeja is the owner of Freehold Residential Plot area measuring 309.49 sq. mtrs., out of Khata No. 195, Khaska No. 233K (87 sq. mtrs.), & Khaska No. 236 (222.5 sq. mtrs.), & Plot area measuring 108.69 sq. mtrs., out of Khaska No. 232KH, Situated at Village -Jalpara, Pargana & Tehsil Dadr, Dist. Gautam Budh Nagar, U.P. Vide Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadr, as Doc No. 15787, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 309-330 & Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadr, as Doc No. 15786, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 287-308, it is stated that Mr. Rakesh Chandra Aggarwal & Mr. Rakesh Baranwal had purchased above said property as HUF but further they have sold involuntarily, now our client is declaring that any other person does not have any right over the said property, which is to be financed by ICICI Home Finance Co. Ltd. Branch: Ghaziabad, Uttar Pradesh 201003 (Contact at 09958871432)

NAME CHANGE
I, SH ALUTAR SINGH Father of JC-RANK/AV/MT Name-ANOOB P R/O AALAYAM, VILL-KEEZHTHONNAKKAL, PO-POTHENCHODE, DIST-TRIVANDRUM, KERALA-695584 have changed my name from D BABU to BABU D for all future purposes vide Affidavit Dated 12/03/2024 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, SH ALUTAR SINGH Father of JC-RANK/AV/MT Name-ANOOB P R/O AALAYAM, VILL-KEEZHTHONNAKKAL, PO-POTHENCHODE, DIST-TRIVANDRUM, KERALA-695584 have changed my name from D BABU to BABU D for all future purposes vide Affidavit Dated 12/03/2024 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, D BABU father of NO-14842224Y Rank-JAV/MT Name-ANOOB P R/O AALAYAM, VILL-KEEZHTHONNAKKAL, PO-POTHENCHODE, DIST-TRIVANDRUM, KERALA-695584 have changed my name from D BABU to BABU D for all future purposes vide Affidavit Dated 12/03/2024 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, SIDDHARTH RANA S/O BHAGWAN RANA residing at H NO-1074, SIRASPUR, DELHI-110042 have changed my name to SIDDHARTH RANA for all future purpose.

NAME CHANGE
I, ABDUL TAWWAB S/O Shri Abdul Rehman Resident of House No. C-16, Abhimanyu Gali, Near Babu Ram Chowk, Arjun, Mohali, Punjab, Delhi-110053 have changed my name ABDUL TAWWAB to ABDUL TAWWAB for all future purposes.

NAME CHANGE
I, SIDDHARTH RANA S/O BHAGWAN RANA residing at H NO-1074, SIRASPUR, DELHI-110042 have changed my name to SIDDHARTH RANA for all future purpose.

NAME CHANGE
I, SIDDHARTH RANA S/O BHAGWAN RANA residing at H NO-1074, SIRASPUR, DELHI-110042 have changed my name to SIDDHARTH RANA for all future purpose.

NAME CHANGE
I, Sandeep Ved S/O Khushi Ram Ved R/O H.No-139/11,B-Block, Street No-3,Quatub Vihar Phase-2,Dwarka,Delhi-110071, Have Changed My Name To Sandeep Vaid For All Purpose

NAME CHANGE
I, Pradeep Kumar S/O Prem Chand R/O D-754/A, Gali No.1, Ashok Nagar, Shahdara, Delhi-110093 have changed the name of my minor son from Arjun to Arjun Vaidwan.

NAME CHANGE
I, Anupama D/o Pradeep Kumar R/O D-754/A, Gali No.1, Ashok Nagar, Shahdara, Delhi-110093 have changed my name to Anupama Chaudhary.

NAME CHANGE
I, PRITI DAS D/O DALJIP KUMAR residing at D-293 JI COLONY KHYAL, DELHI-110018. I have changed my name to PRITY DASS for all future purposes.

NAME CHANGE
I, S. BHASKARA VIJAY KUMAR residing at H-NO-62256, PADMANABHANAGAR, VENKATAPURAM, NEAR RAMALAYAM, VISAKHAPATNAM, ANDHRA PRADESH-530029, have changed my mother's name from SENAPATHI VENKATARA RATNAM to SENAPATHI APPALA RATNAM for all future purposes. Affidavit dated 16/07/2025 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, SWETA RAI BHUTIA Wife of No. 5458488P Rank-NK Name-TSHER-ING BHUTIA Presently residing at VILL-DURPIN GUMBA, PO-KALIMPONG, DISTT-KALIMPONG, WEST BENGAL-734301, have changed my name from SWETA RAI BHUTIA to SWETA RAI for all future purposes. vide Affidavit dated 16/07/2025 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, DEEPAK KUMAR VERMA S/O PARTAP SINGH residing at H.No.16, Tara Nagar Main Kakrola Road, Kakrola, South West Delhi, Delhi-110076 have changed the name of my minor daughter SHREYA ALIAS SHREYA VERMA aged 13 years, and she shall hereafter be known as SHREYA VERMA.

NAME CHANGE
I hitherto known as SAMEERA SINGH D/O SUDHIR KUMAR SINGH residing at Flat No.E-1058, River Heights, Raj Nagar, Extension, Tower-15, Ghaziabad, U.P.-201001, have changed my name and shall hereafter be known as SAMEERA SINGH AMETHIA.

NAME CHANGE
I, Sushma D/O Shambhu Prasad Dharamana W/O Vinod Kumar R/O B-6 Police Colony Mandir Marg New Delhi 110001. Have changed my name to Sushma Badola for all future purposes.

NAME CHANGE
I Swaran Kaur Sawhney W/O Prith Pal Singh R/O 10C80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Changed My Name to Swaran Kaur for all purpose.

PUBLIC NOTICE
It is for general information that I, Rahul Vishwakarma S/o H.P. Vishwakarma R/o J-4, Ground Floor Chandri Market, Mir Dard Road, Mitto Road, Indraprastha, Central Delhi, Delhi-110052 declare that name of mine has been wrongly written as Rahul Kumar Vishwakarma in my minor daughter namely Anika Vishwakarma aged 5 years in his School Records. The actual name of mine is Rahul Vishwakarma.

NAME CHANGE
I, Sudama Sharma S/O Devi Rank-Sharma,R/OA- 3/106 -07, Sector-16 Rohini, Rohini Sector 15, North West Delhi, Delhi - 110089, have changed the name of my minor son namely Yash Sharma aged 15 years and she shall hereafter be known as Ayush Sharma.

NAME CHANGE
I, S VANITHA W/O No. 148382828N Rank-HAV/MT Name-RAMESH P R/O VILL-SEEDAMBITTU, PO-SEEDAMPUTTU, TEH-POLLUR, DIST-TRHUVANNAMALAI, TAMIL NADU-632315, have changed my name from S VANITHA to VANITHA R for all future purposes vide Affidavit dated 15/07/2025 before Notary Public, Kuppara.

NAME CHANGE
I, SANJAY KUMAR CHOUHDHARY S/O LATE SH. LAXMAN CHAUDHARY Permanent R/O Parsauni Khindor, Sitamarhi, Bihar-843325 and Presently Residing at Plot No. B-20, Second Floor, Dass Garden, Baprola Vihar, Najafgarh, New Delhi-110043, declare that name of mine has been wrongly written as SANJAY CHOUHDARY in my minor daughter namely SHIWANGI CHOUHDARY aged 17 years in her 10th class Marksheet. The actual name of mine is SANJAY KUMAR CHOUHDARY, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE
I, Vinod Kumar S/O Uday Singh residing at Flat NO-G-3/8, NEAR DDA WATER TANK, SECTOR-4, ROHINI, DELHI-110085 have changed my name to VINOD KUMAR KUSHWAHA for all future purpose.

NAME CHANGE
I, SANTOSH KUMAR S/O VISHVA NATH PRASAD residing at PLOT NO-58859, FLAT NO-B-2, STREET CHOUHANS GARDEN, BHATNAGAR, DELHI-110059 have changed my name to SANTOSH KUMAR GUPTA for all future purposes

PUBLIC NOTICE
Information is given to general public at large that our client M/s Aspire Buildwell through prop. Mr. Karan Dudgeja S/o Mr. Satish Kumar Dudgeja is the owner of Freehold Residential Plot area measuring 309.49 sq. mtrs., out of Khata No. 195, Khaska No. 233K (87 sq. mtrs.), & Khaska No. 236 (222.5 sq. mtrs.), & Plot area measuring 108.69 sq. mtrs., out of Khaska No. 232KH, Situated at Village -Jalpara, Pargana & Tehsil Dadr, Dist. Gautam Budh Nagar, U.P. Vide Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadr, as Doc No. 15787, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 309-330 & Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadr, as Doc No. 15786, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 287-308, it is stated that Mr. Rakesh Chandra Aggarwal & Mr. Rakesh Baranwal had purchased above said property as HUF but further they have sold involuntarily, now our client is declaring that any other person does not have any right over the said property, which is to be financed by ICICI Home Finance Co. Ltd. Branch: Ghaziabad, Uttar Pradesh 201010 (Contact at 09958871432)

NAME CHANGE
I, ABDUL TAWWAB S/O Shri Abdul Rehman Resident of House No. C-16, Abhimanyu Gali, Near Babu Ram Chowk, Arjun, Mohali, Punjab, Delhi-110053 have changed my name ABDUL TAWWAB to ABDUL TAWWAB for all future purposes.

NAME CHANGE
I, SIDDHARTH RANA S/O BHAGWAN RANA residing at H NO-1074, SIRASPUR, DELHI-110042 have changed my name to SIDDHARTH RANA for all future purpose.

NAME CHANGE
I, ABDUL TAWWAB S/O Shri Abdul Rehman Resident of House No. C-16, Abhimanyu Gali, Near Babu Ram Chowk, Arjun, Mohali, Punjab, Delhi-110053 have changed my name ABDUL TAWWAB to ABDUL TAWWAB for all future purposes.

NAME CHANGE
I, NO-17007475L Rank-NK Name-JITENDRA GANGWAR S/O LATE NIRANJAN LAL GANGWAR R/O WARD NO-11, MOHALLA GYASUR, NEAR BANGALI BABA MANDIR, BILASPUR, PILIBHIT, UTTAR PRADESH-262201 have changed my minor son's name from DAKSH GANGWAR to YASH GANGWAR for all future purposes vide Affidavit Dated 05/09/2023 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, MOGHAL FATHIMA BAIG Wife of JC-335017L Rank-NB/SUB Name-MOGHAL MOHAMMAD BAIG Presently residing at 9-5-5, ANDHRA STATE NAGAR, PER ALA HIGH SCHOOL, PERALA, CHIRRALA PRAKASAM DISTRICT, ANDHRA PRADESH-523157, have changed my name from MOGHAL FATHIMA BAIG to FATHIMA SHAIK for all future purposes. vide Affidavit dated 16/07/2025 before First Class Magistrate, Shillong, Meghalaya.

NAME CHANGE
I, Jugal Kishor S/O Lila Dhar R/O H.No-196 S/F, Kh.No-619/21, Chattr Pur, South Delhi, Delhi-110074 have changed the name of my minor daughter namely Krishna Devi aged 16 years and she shall hereafter be known as Priya.

NAME CHANGE
I hitherto known as Farman S/O Akeel Ahmed R/O B 2722/27, Gali No 4, Subhash Mohalla North Ghonda, Garhi Mendu, Bhajan Pura, North East, Delhi-110053 have changed my name and shall hereafter be known as Farman Ahmed.

NAME CHANGE
I hitherto known as Afif S/O Manzoor Khan R/O 1199-C, 4/F, Gali No-5, Guru Harikrishan School Wali Gali, Kabir Nagar, Gokal Pur, North East Delhi, Delhi-110094 have changed my name and shall hereafter be known as Afif Khan.

NAME CHANGE

ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਦੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਜੰਗਬੰਦੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤ; ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਮਾਰਗ ਖੁੱਲ੍ਹੇਗਾ

ਅਸੀਂ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀ ਹੈ: ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, 9 ਅਪ੍ਰੈਲ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ - ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦੇ ਦਿਨ ਇਰਾਨ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਦੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਜੰਗਬੰਦੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਦੀ ਜਲਮਾਰਗ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਤਹਿਰਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜੰਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਰਾਨ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਜੰਗਬੰਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੁੱਧਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਵੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ, ਇਰਾਨ ਅਤੇ ਪਾਕੀਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹਮਲੇ ਜਾਰੀ ਰਹੇ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਮਰਾਨ ਖ਼ਾਨ, ਇਸ ਜੰਗਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਵਿਚਕਾਰ ਲੜਾਈ ਰੋਕਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਇਰਾਨ ਦੀ 10-ਨੁਕਤੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਫਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਭੁਲੇਖਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਫਾਸੀ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ 'ਪਰਮਾਣੂ ਸੋਧ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ' ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਰਾਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਅੱਬਾਸ ਅਰਾਗਾਚੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲਮਾਰਗ ਰਾਹੀਂ ਆਵਾਜਾਈ ਇਰਾਨੀ ਫੌਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਲੰਬਾ ਵਾਲੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਰਾਨ ਅਤੇ ਓਮਾਨ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣਗੇ, ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਰਾਨ ਮੁੜ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਕਰੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਅਤੇ ਹਮਲੇ ਬੰਦ ਕਰੇ।

ਅਤੇ ਅਬੂ ਧਾਬੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਸ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਨੇ ਫਿਲਹਾਲ ਹਮਲਾਵਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ। ਪਰਿਸ ਫ਼ਾਂਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਮੈਨੂਅਲ ਮੈਕਰੋਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲਗਪਗ 15 ਦੇਸ਼ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲ ਮਾਰਗ ਰਾਹੀਂ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਤੇਲ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸੇ ਰਸਤੇ ਰਾਹੀਂ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਹੈ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਹੌਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਮੈਕਰੋਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫ਼ਾਂਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਲਗਪਗ 15 ਦੇਸ਼ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਮਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਇਰਾਨ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਕੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਸੁਲੱਧ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਰਾਈਟਰਸ ਦੁਬਈ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਉਣ

ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਬਾਤਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਰਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਮਿਜ਼ਰਾਈਲ ਖ਼ਤਰੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ, ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਸੰਵਰਧਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ, ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਮਝੋਤੀ ਨਾਲ ਜ਼ੋਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਗੁਪਤ ਡਿਪਲੋਮੈਟਿਕ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਟੀਚੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਏਪੀ ਭਾਰਤ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਈ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਕਿ ਇਹ ਕਦਮ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਖਾਣੇ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਲਗਾਤਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਗਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 9 ਅਪ੍ਰੈਲ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਪ੍ਰਥਾ ਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਉਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੱਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਸਬਰੀਮਾਲਾ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਣੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਮਿਕ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਾਇਨਟਰ ਜਨਰਲ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਤੈਅ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਪ੍ਰਥਾ ਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਜੇ ਇਹ ਮੇਨ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਪ੍ਰਥਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ

ਕਿ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ। ਪਰ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਜੋ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਅਖੀਰੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿ ਕੋਈ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਥਾ ਸਿਰਫ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਵਿਦਵਾਨ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਤੁਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਹੋ, ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਜਸਟਿਸ ਬਾਗਚੀ ਨੇ ਮਹਿਤਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ਤੁਹਾਡੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਮੇਨ ਲਈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਦੂ-ਟੁਣੇ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਥਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਸਿਹਤ, ਨੀਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਡਾਕਟਰਿਨ ਆਫ ਅਨਾਊਂਸ਼ੀਬਲ ਫੀਲਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ?

ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੁਰਾਨਾ ਦੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਿੱਲੀ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 9 ਅਪ੍ਰੈਲ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ - ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਦਾਰ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲਕਾ ਨੇ ਸ੍ਰ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੁਰਾਨਾ ਦੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਿੱਲੀ ਸਟੇਟ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲੋਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਸ੍ਰ. ਕਾਲਕਾ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰ. ਖੁਰਾਨਾ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮਰਪਿਤ, ਸ਼ਾਂਤਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਸੋਚ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਿੱਲੀ ਸਟੇਟ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਨਾਲ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਤਾਕਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੰਗਤ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਅਸਰ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰ. ਖੁਰਾਨਾ ਦੇ ਤਜਰਬੇ, ਸਮਾਜਿਕ ਜੁਝਾਰ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਿੱਲੀ ਸਟੇਟ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਿੱਲੀ ਸਟੇਟ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਪੰਚ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਦੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ, ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ ਦੇ ਮਹਾਨ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਰਹੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸਮਰਪਿਤ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ।

ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ

ਮੁੰਬਈ, 9 ਅਪ੍ਰੈਲ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ - ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਇਰਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਜੰਗਬੰਦੀ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਸੁਧਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਲਈ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਨਵਾਂ ਟੀਚਾ ਮੁਲਦਾ ਨੀਤੀ ਸਮੀਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਡੇਢ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਚੱਲੀ ਲੜਾਈ ਕਾਰਨ ਤੇਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਆਈ ਅਤੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧ ਗਈਆਂ।

2029 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੱਕ 33 ਫ਼ੀਸਦੀ ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨਾਂ 'ਚ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 9 ਅਪ੍ਰੈਲ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ - ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਖਿੱਚ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਮੋ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 33 ਫ਼ੀਸਦੀ ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੂੰ 2029 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੋ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਬਿੱਲ 2023 ਦੇ ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੰਦਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਸੀਟਾਂ ਉੱਤੇ ਹੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ 'ਤੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ 2026 ਦੀ ਮਰਦ-ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਬਿੱਲ ਰਾਹੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ 84ਵੀਂ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 2026 ਤੱਕ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਹੁਣ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਰੋਕ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 50 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਹੈ। ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਿੱਲ 1990 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਲਟਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਲ 2023 ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸੰਸਦ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਵਿਧਾਨ ਬਿੱਲ ਸੀ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 9 ਅਪ੍ਰੈਲ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ - ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਖਿੱਚ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਮੋ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 33 ਫ਼ੀਸਦੀ ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੂੰ 2029 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੋ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਬਿੱਲ 2023 ਦੇ ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੰਦਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਸੀਟਾਂ ਉੱਤੇ ਹੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ 'ਤੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ 2026 ਦੀ ਮਰਦ-ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਬਿੱਲ ਰਾਹੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ 84ਵੀਂ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 2026 ਤੱਕ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਹੁਣ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਰੋਕ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 50 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਹੈ। ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਿੱਲ 1990 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਲਟਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਲ 2023 ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸੰਸਦ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਵਿਧਾਨ ਬਿੱਲ ਸੀ।

ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 70 ਦੇ ਰਾਮ ਐਵੀਨਿਊ ਵਿੱਚ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪਾਈਪਾਂ ਪਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 9 ਅਪ੍ਰੈਲ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ - ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 70 ਦੇ ਇਲਾਕਾ ਵਿੱਚ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗਰਮੀਆਂ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਵੀਂ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਘਰ-ਘਰ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਸਪਲਾਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗਰਮੀਆਂ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਵੀਂ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਘਰ-ਘਰ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਸਪਲਾਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗਰਮੀਆਂ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਵੀਂ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਘਰ-ਘਰ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਸਪਲਾਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣੇਗੀ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 9 ਅਪ੍ਰੈਲ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ - ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਖਿੱਚ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਮੋ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 33 ਫ਼ੀਸਦੀ ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੂੰ 2029 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੋ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਬਿੱਲ 2023 ਦੇ ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੰਦਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਸੀਟਾਂ ਉੱਤੇ ਹੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ 'ਤੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ 2026 ਦੀ ਮਰਦ-ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਬਿੱਲ ਰਾਹੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ 84ਵੀਂ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 2026 ਤੱਕ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਹੁਣ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਰੋਕ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 50 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਹੈ। ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਿੱਲ 1990 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਲਟਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਲ 2023 ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸੰਸਦ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਵਿਧਾਨ ਬਿੱਲ ਸੀ।

ਇੱਕ 'ਪਿਤਾ' ਲਈ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ: 'ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ' ਹੇਠ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਦਿਲਜੋਤ ਨੂੰ 2.77 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 9 ਅਪ੍ਰੈਲ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ - ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਸੋਚ, ਨਾ ਕਿ ਖਿੱਲ ਬਾਰੇ। ਸਰਕਾਰ ਤੁਰਾਹਟ ਇਲਾਜ ਦਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕੇਗੀ। ਅਬੋਹਰ ਵਿੱਚ ਗਰਬਪੀਟ ਕੱਢ ਅਤੇ ਭਰਤ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਘਰ ਜੰਮੀ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਦਿਲਜੋਤ ਵਰਗੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਤ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਦਿਲਜੋਤ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਰਮਣ ਅਤੇ ਵੈਂਟ੍ਰਿਕਿਊਲਰ ਸੈਪਟਲ ਡਿਫੈਕਟ (ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਡੋਫ) ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਪਾਈ ਗਈ, ਜੋ ਜਨਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਮਾਪੇ ਉਸਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਥੀਏਨਾ ਲੈ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਕਸਦ ਸੀ-ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਚਾਉਣਾ। ਗੰਭੀਰ ਇਲਾਜ ਦਾ ਖਰਚਾ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਸੀ, ਪਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਬਣ ਕੇ ਆਈ। ਦਿਲਜੋਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਿਕਿਤਸਕ ਦੇਖਭਾਲ ਮਿਲੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 24 ਘੰਟੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵੀ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਭਰਤ ਕੁਮਾਰ, ਜੋ ਅਬੋਹਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਸੈਲਨ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੋਟੀ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਡੋਫ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੱਚੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਕਾਫ਼ ਹੋਣ 2.77 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ ਕਰਵਾ ਗਿਆ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਚੋਣ ਨਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਹੇਠ ਹਰ ਮਾਂ ਅਤੇ ਨਵਜਾਤ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ 10 ਲੱਖ ਤੱਕ ਦਾ ਕੈਲੋਰੀ ਇਲਾਜ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਚਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਹੁਵੇ ਜਾਂ ਸੂਚੀਬੱਧ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ-ਅਤੇ ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਿੱਛਾ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਤਨ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾ ਕਰਨ। ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ 6,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਵਜਾਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਚਿਕਿਤਸਕ ਸੇਵਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਜਨਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਘੱਟ ਵਜ਼ਨ, ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਮ, ਸੰਕਰਮਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਵਜਾਤ ਜਟਿਲਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੁਭਾਲ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਦਿਲਜੋਤ ਦਾ ਕੇਸ ਇਕੱਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਪਰਿਵਾਰ ਨਵਜਾਤ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਲਾਜ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ ਇਲਾਜ ਦਾ ਖਰਚਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਝੱਲਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਥੀਏਨਾ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਾਮ ਸਪਾਟਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਜਾਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਪੀਲੀਆ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਕ ਸੀ, ਦਾ ਲਗਭਗ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਲਾਜ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾ ਹੇਠ ਕਰਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅਮਰੀਕੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਅਡਾਨੀ ਨੂੰ ਰਾਹਤ; ਫਰਾਡ ਕੇਸ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਪ੍ਰਵਾਨ

ਨਿਊਯਾਰਕ, 9 ਅਪ੍ਰੈਲ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ - ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਜੱਜ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਪਤੀ ਗੌਤਮ ਅਡਾਨੀ ਦੀ ਉਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀ ਅਤੇ ਐਕਚਰਜ਼ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਾਡ ਕੇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਫੀਦਰਟ ਨੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪੀ-ਮੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਅਡਾਨੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਡੇਵਲਪਰ ਸਾਗਰ ਅਡਾਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਵਧੇਰੀ ਆਪਣੀ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਕਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਟਿਕਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਲਗਾਈ ਰੋਕ

ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਂਚ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 3 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੀ ਤਰੀਕ ਵਾਲਾ ਇਹ ਸਰਕੂਲਰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੀਲਡ ਅਫਸਰਾਂ ਲਈ 17 ਵਿਆਪਕ ਸੋਚਾਲਨ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਖੁਦ ਇੱਕ ਸਜ਼ਾ ਨਾ ਬਣ ਜਾਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ 17 ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੂਚੀਬੱਧ ਉਪਾਅ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜੀਐਨਐਨ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਜਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ

ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 70 ਦੇ ਰਾਮ ਐਵੀਨਿਊ ਵਿੱਚ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪਾਈਪਾਂ ਪਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 9 ਅਪ੍ਰੈਲ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ - ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 70 ਦੇ ਇਲਾਕਾ ਵਿੱਚ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਾ

ਕੁਝ ਕਹਿੰਦੀ ਐ ਤਸਵੀਰ...

ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਲੀ

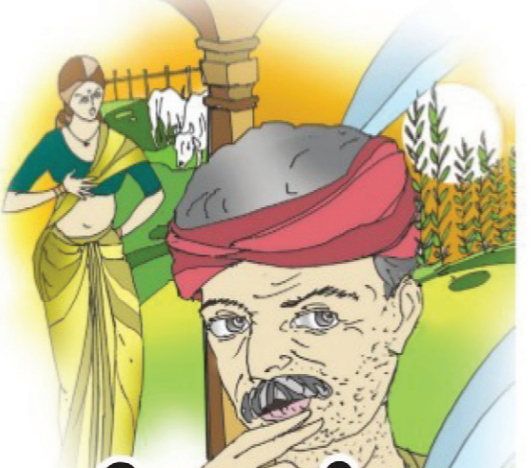
ਸਾਡਾ ਪਤਾ ਹੈ :

ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸੇਖੋਂ 98145-07693

ਮੈਂ ਬੌਤ ਗੁੱਸਾ ਔਂਦੇ ਬਚਕੇ ਰਿਹੇ ਮੈਥੋਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਐਰੀ ਤੈਰੀ ਹੋ ਜੇ। ਸੁਖੀ ਰਾਮ ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੁਬਾਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਆਪ-ਮੁਹਾਰੇ ਗੁਫ਼ ਦੀ ਬੋਲੀ ਵਾਂਗ ਭਰਨ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਬੇਸ਼ਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਲਿਖਾਈ ਤਾਂ ਮੰਦਰ-ਮਦਰਸੇ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਾਲਿਸ਼ ਕਿਸੇ ਦੀ ਖੱਬੀ ਖਾ ਤੇ ਨਾਮੁ ਖਾ ਤੇ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, 'ਕਾਮ ਰੱਖੋ ਜੀ ਅੱਜ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਮਾਂ' ਅੰਗਰੇਜ਼ੋਂ ਕੇ ਜਮਾਨੇ ਕੀਆ ਕਾ' ਬਾਤੋਂ ਥੀ। ਉਨ ਲੋਗੋਂ ਕੇ ਭਫ਼ ਅਸੁਲ ਬੇ ਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਵ ਤੇ ਇਤਨੀ ਅਜਾਦੀ ਹੋ ਗੀ ਐ ਕੋਈ ਜਾਮ ਮਰਗੀ ਨੇਜਾ ਹੋ ਕੇ ਖੁੰਮਾ ਫਿਰੇ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੋਂ ਕੇ ਨਿਗਮ ਮੋਂ ਮਜਾਲ ਐ ਕੋਈ ਬਿਨ ਆਗਿਆ ਖੰਘ ਵੀ ਜਾਏ?

ਮੈਂ ਵੇਟੋਂ ਕੀ ਭੀਖ ਮੰਗਨੇ ਤੁਰ ਆਏ? ਸ਼ਰਮ ਕਰੇ ਉਏ ਡੁਫ਼ ਤੇ ਸ਼ਰਮ ਕਰੇ ਭਾਰਤ ਮਾਂ ਕੇ ਦਲਾਲੇ? ਮੈਨੂੰ ਬੌਤ ਗੁੱਸਾ ਔਂਦੇ—ਬਚਕੇ ਰਿਹੇ ਮੈਥੋਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਐਰੀ ਤੈਰੀ ਹੋ ਜੇ। ਨੇਤਾ ਜੀ ਸੁਖੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਬੋਲ ਕਬੋਲ ਸੁਣ ਕੇ ਜਿਵੇਂ ਧੰਨ-ਧੰਨ ਹੋ ਉਨੇ ਹੋਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦੋਂ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਹੱਥ ਜੋਕੇ ਸੇ ਸੁਖੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੂੰ ਫੇਰ ਬੇਸ਼ਕ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ, 'ਮਾਈ ਬਾਪ! ਆਪਣੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤੀ ਵੰਟਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਾ ਕੇ ਜੇਤੂ ਬਣਾਉਣਾ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਮਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਸਿਲਵਾਕੇ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਨੇਤਾ ਜੀ ਚਲੇ ਗਏ ਪਰ ਸੁਖੀ ਰਾਮ ਜੀ ਕਿੰਨੀ ਹੀ ਦੇਰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਬਹਿਸਦੇ ਖਹਿਬੜਦੇ ਰਹੇ। 'ਇਵ ਦੇਖ ਲੀਆ ਭਾਰਵਾਨੇ ਕੈਸਾ-ਕੈਸਾ ਜਮਾਨਾ ਆ ਗਿਆ? ਕਿਸੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਕੇ ਕੱਪੜੇ ਉਤਾਰ-ਉਤਾਰ ਕੇ? ਕਹਿਤੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਬਚਿਆਂ ਦੇ ਡਰੋਂ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਜਤਲਾਈ। 'ਹੁਣ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਝਰੀਟਾਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ? ਆਪਣੀ ਹੱਕ ਹਲਾਲ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਮੈਂ ਹਰਾਮੀਆਂ ਕੋਲ ਲੁਟਾਣਾ ਫਿਰਾ? ਨਾ... ਇਹ ਤੂੰ ਮੈਥੋਂ ਹੋਣਾ ਭਾਗਵੰਤੀਏ। ਨਾਲੇ ਤੂੰ ਅੱਡੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਵਚਾਰਾਂ ਤੇ ਜਾਣੂੰ ਐ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸ ਟੈਪ ਕਾ ਬੰਦੇ?' ਸੁਖੀ ਰਾਮ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਫੇਰ ਉਚੀ-ਉਚੀ ਬੋਲਣ ਲੱਗ ਪਏ। 'ਮੈਥੋਂ ਬਚਕੇ ਰਿਹੇ ਬੌਤ ਗੁੱਸਾ ਔਂਦੇ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਐਰੀ ਤੈਰੀ ਹੋ ਜੇ? ਸੁਖੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਗੁੱਸਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਇਹ ਆਉਣਾ ਸੁਭਾਵਕ ਵੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਸੱਚੀ ਤੇ ਸੁੱਚੀ ਛਵੀ ਵਾਲੇ ਆਗੂ। ਫਿਰ ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਹੁਣ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਵੇਲੇ ਮਿਲੀ ਕੁਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਪੂੰਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਉਚੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਵੱਡੀ ਰੁਤੀ ਨੂੰ ਐਮ. ਐਸ. ਈ ਕਰਵਾਕੇ ਉਸ ਦਾ ਇਕ ਚੰਗੀ ਬਾਵੋ ਰਿਸ਼ਤਾ ਦੇਖਕੇ ਭਲੇ ਪੁੱਛੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਕ ਲਕੜੇ ਨੂੰ ਔਲਾਓਲੀ ਕਰਵਾਈ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਐਮ. ਐ. ਡੀ. ਸਾਇੰਸ ਨੇ ਟਾਪ ਕੀਤਾ ਪਰ ਨੌਕਰੀ? ਬਿਨਾਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਤੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਨੌਕਰੀ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲੇ। 'ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਨਾ ਮਿਲੇ। ਨੌਕਰੀ ਦਾ ਕੀ ਐ... ਪਰ-ਪਰ ਮੈਂ... ਮੈਂ ਨੀ ਕਿਸੇ ਲੋਡੀ ਬੁੱਚੀ ਕੋਲ ਸਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂਦਾ। ਮੈਂ ਨੀ ਨੌਕਰੀ ਖ਼ਾਤਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਵੀ। ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਨਾ ਮਿਲੇ... ਨੌਕਰੀ ਦਾ ਕੀ ਐ... ਨੌਕਰੀ ਕੀ ਐਰੀ ਤੈਰੀ ਹੋ ਜੇ? ਸੁਖੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ਕ ਰੋਸ ਤੇ ਗੁੱਸੇ ਦੇ ਦੌਰ ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹੀ ਪੈਂਦੇ ਹਰ ਪਰ ਅੱਜ ਦਾ ਦੌਰ ਤਾਂ ਟਲਦੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਦੀਆਂ ਨਸਾਂ ਇਉਂ ਟਟ ਗਈਆਂ ਜਿਵੇਂ ਹੁਣ ਤੇ ਇਸੇ ਵਕਤ ਗਈਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੋਚੇ ਫਰੇਮ ਦੀਆਂ ਐਨਵਾਂ ਲਾਗ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੱਦਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਗੁਮਾਲ ਨਾਲ ਫਿਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਕੁਝ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਬਣੀ ਖੁੱਬੀ ਨੂੰ ਡਬਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਬਾਬ ਖਰਚਦਿਆਂ ਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀ ਚਿਟਕੀ ਪੈਦੂਕੇ ਬਾਰਨ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਫੇਰ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਬੋਲਣ ਲੱਗ ਪਏ... 'ਮੈਨੂੰ ਬੌਤ ਗੁੱਸਾ ਔਂਦੇ ਬਚਕੇ ਰਿਹੇ ਮੈਥੋਂ... ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਐਰੀ ਤੈਰੀ ਹੋ ਜੇ।' ਇਕਾਰੇ ਸੁਖੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੀ

ਸੁਖੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਕਿਉਂ ਆਉਂਦੇ

ਹੈਂ ਭਾਰਤ ਮਾਂ ਕੇ ਹਮ ਨਸੇ ਕੱਪੜੇ ਸਿਲਵਾਕੇ ਦੇਂਗੇ?—ਉਏ ਨਕਰਿਤਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕੱਪੜੇ ਸਮਾਕੇ ਦੇਵੇਗੇ ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਖੁਦ ਵੀ ਨੇਗੇ ਫਿਰਦੇ ਓ—ਕੁੱਤਿਆਂ ਕੀ ਮਾਫਕ? ਸ਼ਰਮ ਤਾਂ ਸੋਝੀ ਘਾਸ ਚਰਨੇ ਨੇ ਚਲੀ ਗਈ—। ਧਰਮ ਨਾ ਬੌਤ ਗੁੱਸਾ ਔਂਦੇ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ—ਬਚਕੇ ਰਿਹੇ ਮੈਥੋਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਐਰੀ ਤੈਰੀ ਹੋ ਜੇ। ਇਕਾਰੇ ਸੁਖੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੀ

ਦੀ ਪੈਂ ਨੇ ਬੁਟਾ ਨੂੰ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਟਾਕੀ ਮਾਰ ਕੇ ਚਮਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਪੈਰਾਂ 'ਚ ਪਾ ਕੇ ਟੁੱਟੋ-ਟੁੱਟੋ ਕਰਦੇ ਕੀਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਗੱਢ ਮਾਰੀ ਤੇ ਕੰਧ ਨਾਲ ਟੰਗੇ ਉਂਦਲੇ ਜਿਹੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ 'ਚ ਪੰਜ ਸੁਆਰਿਆਂ ਕਮਰੇ 'ਚ ਬਾਰ ਆ ਗਿਆ। ਵਿਹੜੇ 'ਚ ਬਹੁਕਰ ਕੱਢਦੀ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਭਲੇ ਨੇ ਮੋਹ ਨਾਲ ਉਸ ਵੱਖ ਵੇਖਿਆ। ਖੋਸ ਦੀ ਖੁੱਕਲ ਮਾਰੀ ਕੰਧ ਨਾਲ ਢਾਸਣਾ ਲਾਈ ਬੈਠਾ ਉਸਦਾ ਬਾਪ ਉਜਾਗਰ ਸਿੱਖ ਖਾਲੀ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਵੱਲ ਝਾਕਿਆ। ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਬਣੀ ਲੰਬੀ ਖੁਰਲੀ ਉਪਰ ਬੱਝਾ ਇਕ ਮਾਤਰੂ ਜਿਹਾ ਅਮਰੀਕਨ ਵੱਡਾ ਪੁੰਗ ਚੁੱਕੀ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਖਾਂਗੜ ਮੱਝ ਝੁੱਲ ਨੂੰ ਪੁੰਗ ਮਾਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਥਾਕੀ ਦੀ ਖਾਲੀ ਖੁਰਲੀ ਨਾਲ ਗੱਢੇ ਪਏ ਦਰਜਨ ਭਰ ਕਿੱਲੇ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਸਨ। ਦੀਪੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਿਆਨ ਇਸ ਸਭ ਕਾਮੇ ਤੋਂ ਪਾਸੇ ਕੀਤਾ ਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਤੁਰਦਾ ਘਰ ਦੇ ਬੁਢਿਓ ਬਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਾਰਚ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਨੰਫ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਘਾਸ-ਘਾਸ ਕੇ ਪਤਲੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਤੁੜਤੇ ਪਜਾਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੀ ਸਵੇਰ ਦੀ ਵਾਹ ਨਾਲ ਦੀਪੇ ਨੂੰ ਪੁੜ ਪੁੜੀ ਆਈ। ਉਹ ਹੱਕ ਛੱਡਾ ਵਿਚ ਦੇ ਕੇ ਚੱਕੌਟੇ ਪੈਰੀਂ ਅੱਡੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਹੋ ਤੁਰਿਆ। ਦੀਪੇ ਦਾ ਬਾਪ ਉਜਾਗਰ ਸਿੱਖ ਇਕ ਸਿਰੜੀ ਤੇ ਲਲਮਾਟਸ ਵਾਹੀਦਾ ਆਦਮੀ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉਸਦੇ ਖੇਤਾਂ ਬੀਨੀਆਂ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਉਹ ਚੰਗ ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਪੱਕਣ ਤਕ ਦੀ ਇਕ-ਇਕ ਘੜੀ ਜੱਚਾ ਵਾਗ ਲੰਘਾਉਂਦਾ। ਬੈਚੋਨੀ ਭਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਉਸ 'ਤੇ ਛਾਈ ਰਹਿੰਦੀ। ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਦੇ ਘਰ ਉਜਾਗਰ ਸਿੱਖ ਪੰਜ ਭੈਣਾਂ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਭਾਈ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਮਿਲਗੀਤੇ ਪਾਤਰ ਦਾ ਰੂਪ ਹੋਛਾ ਰੁਕਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਸਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਇਕ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਜੱਦ ਤੇ ਤਾਂ ਇਕ ਹੀ ਪੁੰਡਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਦੂਜਾ ਤਾਂ ਜੱਮੇ ਜੇ ਉਸ ਜੋਗੀ ਪੈਲੀ ਹੋਵੇ। ਜੱਦ ਤੋਂ ਨਾ ਹਟੀ ਹੁੰਦਾ ਆ ਨਾ ਮਜ਼ਦੂਰੀ। ਜਦੋਂ ਦੀ ਪਾਸ ਸਾਲ ਹੁ ਦਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਜਾਗਰ ਸਿੱਖ ਨੇ ਵੱਡੇ ਖੂਬੇ ਦੇ ਦੋਹੀ ਪਾਸੀ ਸ਼ਹੀਦ ਟੰਗਣ ਲਈ ਲੱਗੇ ਕਿੱਲੇ ਸਦਾ ਲਈ ਪੁੱਟ ਦਿੱਤੇ। ਤੇ ਮੁੜ ਦੀਪੇ ਦਾ ਕੋਈ ਭੈਣ ਭਾਈ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਪੜ੍ਹਨੇ ਪਾਇਆ ਦੀਪਾ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ 'ਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦਸਵੀਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਗਿਆਰਵੀਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਦੀਪੇ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਭੇਜਣਾ ਉਜਾਗਰ ਸਿੱਖ ਲਈ ਖਰਚ ਦੀ ਵਿੱਤ ਬਾਰੀ ਪੰਡ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਬਰਬਰ ਸੀ। ਪਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਤਕੜੇ ਜੁੱਸੇ ਤੇ ਇਕੋ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦੀ ਢੁੱਕਵੇਂ ਮੇਲ ਨੂੰ ਮਾਪਦਿਆਂ ਦੀਪੇ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਮਾਂ ਬੀਤਦਿਆਂ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਦੀਪੇ ਦੇ ਪੱਚਰਵੀਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਨੇ ਉਜਾਗਰ ਸਿੱਖ ਤੇ ਭਲੇ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਅਨੋਖੀ ਖੁੱਬ ਚਰਚਾ ਛਿੜ ਗਈ। ਜਿਹੜੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਡੰਗਰਾ ਮਗਰ ਲੱਗ-ਲੱਗ ਕਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਤੇ ਵਾਹੀ-ਬਿਜਾਈ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਅੱਧੜ ਜਿਹੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਲੁੱਠਾ ਜਿਹਾ ਦੀਪਾ ਬੀਏ ਪਾਸ ਕਰ ਗਿਆ! ਦੀਪੇ ਦੇ ਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਵੀ ਲੱਗਦਾ ਤੇ ਸਾੜੇ ਵਾਲਾ ਵੀ। ਦੀਪੇ ਦੀ ਮਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਦੀਪੇ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, 'ਹੁਣ ਤਕ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਈ ਤੁਰੀ ਰਿਹਾ ਜਿਹੜੇ ਨੂੰ ਸੁਤ ਲੱਗਿਆ, ਪਰ ਕਿੰਨੀ ਚਿੰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਤੱਟ ਪਾਈ ਵਾਲਾ ਹੋ ਜੋ... ਥਾਕੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਫੇਰ ਵੇਖੀ ਜਾਉ... ਨਾਲੇ ਬਾਪੁ ਦਾ ਹੱਥ ਭੜ ਸੋਚਾ ਹੋ ਜੂ...। ਦੀਪੇ ਦੀ ਮਾਂ ਉਠਦੀ ਬਹਿੰਦੀ ਸੋਚਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਕਿਸੇ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵਿਆਹ ਦਾ ਚਾਰਾ ਕਰੀਏ। ਦਾੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਡੰਗੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਦੂਈ ਨੂੰ ਡੋਲੀਓ ਲਾਗ ਕੇ ਪਾਣੀ ਵਾਚਦੀ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਭਲੇ ਆਪਣੇ ਨੇਨੇ ਵਰਗੀ ਪੁੱਤ ਦੇ ਸਾਕ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਵੀ 'ਤੇ ਮਨ 'ਚ ਝੂਠੀ, 'ਅੱਗ ਲੱਗਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਕਲ 'ਤੇ ਪਾਤ ਨੀ

ਕੀ ਠੁੱਠਾ ਮੂਧਾ ਵੱਜੀਐ... ਜੇ ਪਾਠੇ ਜਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਮਰਦੇ ਨੇ... ਛੋਰ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਗੰਗਾ ਦਾ ਚੰਨ ਨਾ ਹੋਵੇ... ਬਈ ਦਾਦਨਿਚਿ ਜੇ ਪੁੰਡਾ ਗੁਣ ਆਲਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਹ ਕਿੱਲੇ ਪੈਲੀ ਬਣਾ ਲਏ... ਹੈ... ਨਈਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਵੀ ਵੇਚ ਕੇ ਪੀ ਜੂ... ਪਰ ਜੱਟਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬੰਸ ਜਮੀਨਾਂ ਹੀ ਦੀਦੀਆਂ... ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਖਾਈ ਦੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਦਰ ਨੀ... ਕੋਈ ਨੀ ਰੱਬ ਸੱਚ ਮੇਰੀ ਵੀ ਸੁੰਨੇਗਾ ਕਦੇ ਤਾਂ...। ਬੱਚ ਦਾ ਹਾਰਨ ਵੱਜਿਆ ਤਾਂ ਦੀਪਾ ਇਕ ਦਮ ਤੁਝਕਿਆ ਤੇ ਭੱਜ ਕੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਡੰਡੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਜਾ ਪਾਇਆ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬੱਸ ਆਂਡਿਓ ਉਹ ਸਿੱਖ ਅਖਬਾਰ ਵਾਲੇ ਪਹਿੰਦੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਵੱਲ ਚੱਲ ਪਿਆ। ਸੁਣਾ ਬਈ ਚਾਚਾ ਕੀ ਹਾਲ ਆ... ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਮਨਾਈ ਵਾਲਾ...। ਦੀਪੇ ਨੇ ਪਹਿੰਦੇ ਨੂੰ ਛੋੜਦਿਆਂ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਇਆ। ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਛੁੱਕਿਆ ਪਹਿੰਦਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਝੁੜ-ਝੁੜ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਕਿਆ, ਬੱਕਿਆ ਲੱਗਦਾ। ਅੱਧ ਵਲ੍ਹੇ ਦੀ ਪੰਗ 'ਚੋਂ ਜਾਨ੍ਹਰੀਆਂ ਬਾਹਰ ਲਟਕਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ।

ਪਿੰਡ 'ਚ ਅਨੋਖੀ ਖੁੱਬ ਚਰਚਾ ਛਿੜ ਗਈ। ਜਿਹੜੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਡੰਗਰਾ ਮਗਰ ਲੱਗ-ਲੱਗ ਕਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਤੇ ਵਾਹੀ-ਬਿਜਾਈ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਅੱਧੜ ਜਿਹੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਲੁੱਠਾ ਜਿਹਾ ਦੀਪਾ ਬੀਏ ਪਾਸ ਕਰ ਗਿਆ! ਦੀਪੇ ਦੇ ਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਵੀ ਲੱਗਦਾ ਤੇ ਸਾੜੇ ਵਾਲਾ ਵੀ। ਦੀਪੇ ਦੀ ਮਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਦੀਪੇ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, 'ਹੁਣ ਤਕ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਈ ਤੁਰੀ ਰਿਹਾ ਜਿਹੜੇ ਨੂੰ ਸੁਤ ਲੱਗਿਆ, ਪਰ ਕਿੰਨੀ ਚਿੰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਤੱਟ ਪਾਈ ਵਾਲਾ ਹੋ ਜੋ... ਥਾਕੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਫੇਰ ਵੇਖੀ ਜਾਉ... ਨਾਲੇ ਬਾਪੁ ਦਾ ਹੱਥ ਭੜ ਸੋਚਾ ਹੋ ਜੂ...। ਦੀਪੇ ਦੀ ਮਾਂ ਉਠਦੀ ਬਹਿੰਦੀ ਸੋਚਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਕਿਸੇ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵਿਆਹ ਦਾ ਚਾਰਾ ਕਰੀਏ। ਦਾੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਡੰਗੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਦੂਈ ਨੂੰ ਡੋਲੀਓ ਲਾਗ ਕੇ ਪਾਣੀ ਵਾਚਦੀ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਭਲੇ ਆਪਣੇ ਨੇਨੇ ਵਰਗੀ ਪੁੱਤ ਦੇ ਸਾਕ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਵੀ 'ਤੇ ਮਨ 'ਚ ਝੂਠੀ, 'ਅੱਗ ਲੱਗਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਕਲ 'ਤੇ ਪਾਤ ਨੀ

ਪੀੜੀ ਚੱਜ ਨਾਲ... ਕਿਥੋਂ ਕੁੱਤੇ ਕੰਮ 'ਚ ਪਾ ਤੇ ਰੱਥ ਨੇ... ਨਾ ਸਾਲੀ ਕੋਈ ਛੁੱਟੀ... ਨਾ ਚੰਨ ਨਾਲ ਖਾਣ ਸੋਣ ਦਾ ਟੈਮ... (ਛੁੱਟਾ ਸਾਹ ਖਿੱਚ ਕੇ) ਬੰਸ ਭਰਵਾ ਰੋਟੀਆਂ ਬਣੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਚੱਲ... ਸੁਕਰ ਆ... ਨੀ ਤਾਂ ਹਮ ਵੇਖਲਾ ਮੰਡੀਰ ਵੀਹ ਵੀਹ ਪੜ ਕੇ ਫਿਰਦੀ ਐ ਕੰਗਾ ਕੋਲਿਆਂ ਨਾਲ ਵੱਜਦੀ। ਪਹਿੰਦਾ ਨਾਲੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਅਖਬਾਰ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਨਾਲੇ ਦੀਪੇ 'ਤੇ ਹਰਖ ਝਾੜੀ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਦੀਪਾ ਅਖਬਾਰ 'ਤੇ ਨਿਗਾ ਮਾਰਦਾ ਪਹਿੰਦੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਅੰਦਰ ਪਏ ਬੈਠ 'ਤੇ ਬਹਿ ਗਿਆ। ਉਹ ਪਹਿੰਦੇ ਦੇ ਸੁਭਾ ਤੇ ਜਾਣੂ ਸੀ। ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਵੱਖ ਖਾਉਂਦੇ ਕਰਦੀ ਉਸਦੀ ਆਦਤ ਸੀ। ਲਿਹਾਜ਼ ਘੱਟ ਹੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ। ਕਰੇ ਵੀ ਕੀ। ਅਗਲਾ ਲਿਹਾਜ਼ੇ ਲਿਹਾਜ਼ੀ ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਉਹ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਪਹਿੰਦੇ ਦੇ ਪੱਲੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਰੱਦੀ। ਦੀਪੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਅੜਥ ਢਾਈ ਤੇ ਖਾਲੀ ਬੋਝਿਆਂ ਕਰਕੇ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਮੋਟੀਆਂ-ਮੋਟੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰ ਕੇ ਦੀਪੇ ਨੇ ਬੇਮਨ ਨਾਲ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਇਸਤਿਆਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿਚ ਵਰਕੇ ਉਲੱਦਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਦੀਪੇ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਸੱਟਾ ਪੱਤਰ ਆਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਬੜਾ ਅਜੀਬ ਤੇ ਚੰਗਾ ਜਿਹਾ ਲੱਗਿਆ। ਉਸਦਾ ਨਾਮ, ਬਾਪ ਦਾ ਨਾਮ, ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਮ, ਸਭ ਕੁਝ ਮੋਟੇ-ਮੋਟੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਡ ਉਪਰ ਲਾੜੇ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਆਈ ਚਿੱਠੀ ਦੱਸ ਕੇ ਹੀ ਲੱਗੇਰੀਆਂ ਡਾਕੀਆਂ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਕੋਲੋਂ ਦਮ ਖਪਦੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਕਹਿੰਦਾ, 'ਬੇਬੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਚੜ੍ਹੇ ਕਰਾਂ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਉਂਦੀ ਆ ਕੇ ਹਮ ਵਿੱਚ ਜਿਹੀ ਚਿੱਠੀ। ਪਿੰਡਲੇ ਸਾਲ ਬੰਬੀ ਆਇਆਂ ਦੇ ਘੋੜੇ ਦੀ

ਜਲਦੀ ਇਹ ਖੁਲਾਸ਼ਾ ਕੀ ਦੇਵੀ ਚਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਚਿੱਠੀ ਨੂੰ ਉਲਟਾ-ਪੁਲਟਾ ਕੇ ਕਈ ਵਾਰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਉਜਾਗਰ ਨੇ ਦੀਪੇ ਦੀ ਪਿੰਡ ਥਾਪਕੀ। 'ਸ਼ਬਾਸ਼ੇ ਬਈ... ਵਾਖਰੂ ਮੇਹਰ ਕਰੇ... ਆਹ ਤਾਂ ਪੁੱਤ ਰੰਗ ਲੱਗਾ... ਕੋਈ ਪਿੰਡਲੇ ਜਨਮ ਚੰਗੀ ਬੀਅ ਬੀਜੇ ਸੀ... ਤੇਰੀ ਮੇਅਨਤ ਆ ਪੁੱਤ... ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਪੂਰਿਆ, ਚੱਲ ਇਆਰੀ ਕਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੋਪਾਰ ਦੀ... ਟੈਮ ਸਿਰ ਜਾਈ ਚੰਡੀਗੜ ਨੂੰ... ਦੂਰ ਵੀ ਖਾਸੀ ਆ... ਨਾਲੇ ਗੁਰਤੇਜ ਮਾਅਟਰ ਨੂੰ ਇਖਾਲ ਲੀ ਚਿੱਠੀ... ਚੰਗੁ ਦੱਸ ਦਿਉ... ਹੋਰ ਪਤਾ ਕਰ ਲੈਣਾ ਤੀ ਪਿੰਡੋ ਕਿਸੇ ਨੇ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਚੰਡੀਗੜ ਤਾਂ... (ਹੱਸ ਕੇ) ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਤਾਂ ਸਾਲਾ ਕੋਈ ਪੰਜਵੀਂ ਨੀਹ ਟੱਪਿਆ, ਚੰਡੀਗੜ ਕਿਹੜੇ ਡਰੂਏ ਨੂੰ ਤਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਨੇ... ਪਰ ਯਾਰ ਉਸ ਡੱਫਲ ਜਹੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸੀ... ਮੇਰੇ ਸਾਲੇ ਨੂੰ... ਕੀ ਨਿਆ ਉਠਦਾ... ਆਹ ਯੋਪਾ... ਪੜ ਲਿਖ ਕੇ ਵੀ ਖੋਲੋ ਚੀ ਖੋਲੋ ਖੋਲੋ ਖੋਲੋ ਖੋਲੋ... ਵਿਲੁਲੀਆਂ ਖਾਣ ਦੀ ਆਦਤ ਨੇ ਪੈਗੀ...। ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਚਿੱਠੀ ਪੁੱਤ ਘਰ ਨੂੰ ਤੁਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਸੇ ਰਾਤ ਦੀਪੇ ਨੂੰ ਨੀਹ ਨਾ ਆਈ। ਗੀਤਾਂ ਗਾਇਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਕਈ ਵਾਰ ਸੋਚਦਾ 'ਯਾਰ ਅੱਧੇ ਕਿਵੇਂ ਨੀਹ ਨਾ ਆਵੇ... ਐਵੇਂ ਭਕਾਈ ਮਾਰਦੇ ਆ ਇਹ ਗਾਇਆ ਵਾਲੇ... ਬਿਸਤਰੇ 'ਚ ਵਡੀ ਦੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਆ ਤੇ ਨੀਹ ਪਹਿਲਾਂ ਆ ਜਾਂਦੀ ਆ... ਸੁਰੀਆਂ ਕਿਤਾਰਾਂ ਹੱਥ 'ਚ ਹੀ ਫੜੀਆਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ... ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਆ ਸਾਰੀ-ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਨੀਦਰਾਂ ਨੀਹ ਪੈਦੀਆਂ। ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਸੋਚਾ ਸੋਚਦਾ ਦੀਪਾ ਕਦੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਹੋਰਦਾ। ਕਦੇ ਗੋਰਾਨ ਹੁੰਦਾ। ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਅਟਜਾਣੇ ਡਰ ਕਾਰਨ ਸਹਿਮ ਜਾਂਦਾ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀਆਂ ਬੰਸਾਂ ਦੇ ਟਾਇਮ ਪਤਾ ਕਰਦਿਆਂ ਤੇ ਪੱਪਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਨੇ... ਪਰ ਯਾਰ ਯਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ ਵੀ ਆ ਗਿਆ। ਉਸਦੀ ਮਨ ਨੇ ਅੱਧੀ ਰਾਤੀ ਉਂਚ ਕੇ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਚੁੱਲ੍ਹੀ ਲਿਖਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਰਾ ਵੇਲੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਖਵਾਉਣ ਵੇਲੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੁੱਚ ਕਰੀਦਾ। ਅੱਜ ਵੀ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਿੱਟੀ-ਘੱਟੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉਂਚ ਕੇ ਇੱਕੋ ਛਾਲ ਨਾਲ ਫੁੱਲਾਂ ਤੇ ਬਹਿਸ਼ਤ ਦੀ ਪਠਤੀ 'ਤੇ ਜਾ ਪਹੁੰਚਦਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਸੁੱਚ ਹੀ ਸੁੱਚ ਨੇ।

'ਆਹ ਗੁਰਦਿਆਲੇ ਵੇਖ ਲਾ ਪੁੱਤ ਦੀ ਕਮਾਈ ਤੇ ਕਿਸੇ' ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਟਾਕੀਆਂ ਲਾਉਂਦੀ ਫਿਰਦੀ ਆ... ਰੱਬ ਸੁੱਚ ਰੱਖੇ ਐਹੋ ਜਿਹੇ ਘਰ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇਖੂ' ਦੀਪੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਪਹਿੰਦਿਆਂ ਵਿਚ ਅੱਥ ਦੇ ਆਚਰ ਦੀਆਂ ਵਡੀਆਂ ਰੱਖਕੇ ਪੋਟੇ ਦੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਗੱਢ ਮਾਰਦਿਆਂ ਉਜਾਗਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ।

'ਦੀਪਾ ਚੰਡੀਏ ਉਏ ਛੋੜੀ ਆ, ਅੱਜ ਦਵਿੰਦਰ ਚੰਗੂ ਤੇ ਸੁਦੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਹੋਰੀ ਆ ਰਹੇ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ... ਕੁਲਦੀਪ ਨਾਗਰਾ ਤਾਂ ਡਰ ਗਿਆ ਸਾਲ... ਕਹਿੰਦਾ ਐਵੇਂ ਕਾਰਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਪੰਗਾ ਲਗਾ' ਯੇਹੇ ਨੇ ਪਹਿੰਦੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਦੀਪੇ ਨੂੰ ਬਾਹੋਂ ਫੜ ਕੇ ਉਠਾਉਣਿਆ ਕਿਹਾ। 'ਲੈ ਪੰਗਾ ਲੈਣ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤਾ ਜਿਵੇਂ ਬੱਤੀ ਆਲੀ ਕਾਰ ਹੀ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਆ ਵੱਡੇ ਲੀਡਰ ਨੂੰ... ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸਾਲੇ ਨੇ ਕਿਸੇ ਟੁੱਟੂ ਨਾਲ ਗਾਂਢ-ਸਾਂਢ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ... ਫੈਰੀ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਮੋਬੀਲ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਦੇ ਹਿੱਦੇ... ਬੈਰੋਲਕ ਨੂੰ ਮੈਂ ਡੇਬ ਦਿਉ... ਮੈਂ ਨੀ ਜਾਣਦਾ ਵੱਡੇ ਮਾਰਕਸ ਨੂੰ...। ਦੀਪੇ ਨੇ ਯੇਹੇ ਨਾਲ ਤੁਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ। 'ਓਏ ਜੇ ਜੇ ਗਾਵਰ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਤਾ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਵਰਗਿਆ ਨੂੰ ਘਰੋ-ਬਾਰੋ ਇੰਦਾ ਦੀ ਕੁੱਤੇਖਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਾਉਂਦੀ ਪੈਣੀ... ਮਾਂ ਦੇ ਯਾਰ ਚਾਰ ਬੇਟੇ ਪਿੰਡੇ ਪੁਲਾ ਬਦਲ ਜਾਏ ਨੇ... ਉਹ ਭਰਵਾ ਚੰਗੇ ਦੀ ਐਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ... ਆਹ ਵੱਡਾ ਕਾ ਗੁਰਦਿਆਲ ਲੱਭਾ... ਮੈਨੂੰ ਫੈਰੋਲਕ ਵਿਚ ਐਹੀ ਲਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਤੂੰ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੀ ਸੀ... ਤੇ ਵੱਖ ਲਾ ਹੁ ਚੁੱਕੇ ਆਉਣੇ ਬਣਿਆ ਫਿਰਦਾ...। ਯੇਹੇ ਨੇ ਦੀਪੇ ਮੁਹਰੇ ਮਨ ਦਾ ਗੁਭਰ ਕੱਢਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

ਨੌਕਰੀਆਂ ਪਿੰਡੇ ਪੰਜ-ਸੱਤ ਸਾਲ ਗੇੜੇ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਪਾ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ ਨੌਕਰੀਆਂ, ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਨੋਟਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਚੌਕੀਦਾਰ ਅਤੇ ਚਪੜਾਸੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਵੀ ਸੋਚਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਉਸਦੀ ਮਨ ਨੇ ਅੱਧੀ ਰਾਤੀ ਉਂਚ ਕੇ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਚੁੱਲ੍ਹੀ ਲਿਖਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਰਾ ਵੇਲੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਖਵਾਉਣ ਵੇਲੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੁੱਚ ਕਰੀਦਾ। ਅੱਜ ਵੀ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਿੱਟੀ-ਘੱਟੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉਂਚ ਕੇ ਇੱਕੋ ਛਾਲ ਨਾਲ ਫੁੱਲਾਂ ਤੇ ਬਹਿਸ਼ਤ ਦੀ ਪਠਤੀ 'ਤੇ ਜਾ ਪਹੁੰਚਦਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਸੁੱਚ ਹੀ ਸੁੱਚ ਨੇ।

ੜਿੰਜਲ

ਜ਼ਰਨੈਲ ਖੁਮਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਅਹਿਮ ਨਾਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪੁਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਾਂਝ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤਕ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਨਿੱਠਾਈ ਵੀ ਹੋ ਅਤੇ ਨਿੱਠਾ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੰਗੀਤਕ ਕੰਪਨੀ ਸਦਕਾ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਨਵੀਨ ਅਤੇ ਨਿੱਗਰ ਹੁਲਾਰਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਰਨੈਲ ਖੁਮਾਰ ਇਕ ਗੀਤਕਾਰ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਦੇ ਬੀਜ ਉਸ ਦੇ ਪੁਰ ਅੰਦਰੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਫੁੱਟਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਫੁੱਟ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਸਦਕਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਕਾਵਿ-ਪੁਸਤਕ 'ਅਯੁਰ ਖੁਮਾਰ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਫੁੱਟੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਰਨੈਲ ਖੁਮਾਰ ਦੀ ਕਾਵਿ-ਸਾਧਨਾ ਦੀਆਂ ਕਈ ਵੰਨਗੀਆਂ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਰੁਬਰੂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਮਸਲਨ ਇਸ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਤਹਿਤ ਗੀਤ, ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਸੋਫੀ-ਸ਼ਾਇਰੀ, ਨਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਇਕ ਕਵਿਤਾਵਾਂ 'ਬਿੰਦਗੀ ਕਾ ਹਿਸਾਬ' ਤਹਿਤ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਰੰਗ ਵਾਲੀਆਂ ਵੀ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 'ਖ਼ਬਰਨਾਮਾ' ਸਿਰਲੇਖ ਤਹਿਤ 'ਮਨ ਦੇ ਵਲਵਲੇ' ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਜੋਕੀ ਰਜਨੀਤੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰੋਲ ਘਰੇਲੇ ਨੂੰ ਫਿਕਰਮੰਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਸਿਰਫ਼ ਗੁਰੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਦੇਸ਼ਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅੱਜ ਸਰਬ-ਪੱਖੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਟੀਦਾਰ ਦੀ ਭੇਟ

ਸ਼ਾਇਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਢਾਲੀਵਾਲ ਦੇ ਪਲੇਨੇ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਦੁਨੀਆ ਸੇਜ ਕੰਡਿਆਂ ਦੀ' ਵਿਚ 77 ਕਵਿਤਾਵਾਂ/ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਵੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੰਮੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਪਰੇ ਕੇ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿੱਖ, ਸਰਲ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਚਲੇ ਵਿਸ਼ੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤਾਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਵਰਤਾਰੇ, ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚਲਾ ਨਿਖਾਰ, ਮਿਲਨ-ਜੁਦਾਈ, ਆਰਥਿਕਤਾ, ਬੁਝਗਰ, ਧੀਆਂ-ਬੇਟੀਆਂ ਦੀ ਹੋਈ ਤੇ ਤੇ ਸਧਾਰਨ ਮਨੁੱਖੀ ਵਰਤਾਰੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਲੋਕ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਸਾਰਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ, ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੱਖ ਉਜਾਗਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਵੀ ਨੇ ਕਲਮ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨਿਰਪੇਖਤਾ ਨਾਲ ਚੀਰ ਵਾੜ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਦਰਅਸਲ ਇਹ ਸਿੱਖੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ, ਸਰਲ, ਸਪਸ਼ਟ, ਪ੍ਰਤੀਤੀ ਬੀਬਾ ਅਲੰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬੇਝ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ, ਸਮਾਜ ਵਿਚਲੇ ਮਨੁੱਖਾਂ, ਦਾ ਸਾਡੇ ਸਵਾਠ ਅਕਸ ਵਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੰਨਗੀ ਵਜੋਂ ਮਾਂ ਦਾ ਕਰਜ਼ : ਲੱਖ ਹੀਰੋ ਜਵਾਰਾਤ ਹੋਣ ਤਾਵੇਂ, ਮਾਂ ਦਾ ਕਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਸੋਝ ਸਕਦਾ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹਿਸ਼ਤੋਂ ਬਣਦੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਨੇ, ਹਿਸ਼ਤਾ ਮਾਂ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਜੋੜ ਸਕਦਾ।

ਇੰਜ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ/ ਗੀਤ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸੁਨੇਗਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰੁਬਰੂ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਆਈਨਾ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਰਚਨਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ-ਜੀ ਕਰਦਾ ਮੈਂ ਉੱਡ ਜਾਣਾ, ਨਸੀਹਤਾਂ, ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਨਵੀਂ ਨਵੀਂ ਬਾਗ, ਦੁਨੀਆ ਸੇਜ ਕੰਡਿਆਂ ਦੀ, ਬਾਪੂ ਜੀ ਵਿਹਲਾ ਹੀ ਹੈ ਆਦਿ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਚਿੰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਇਕੋ ਇਕ ਸਿਰਲੇਖ 'ਨਸੀਹਤ' ਹੇਠ ਰੜਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਉਪਰ ਦਾ ਪਾਠਕ ਪੜ੍ਹ-ਸੁਣ ਕੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਸੁਨੇਗਾ ਸੁਰ ਰਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਆਪਣੇ ਡੂੰਘੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵੰਨ ਸੁਵੰਨਤਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਸਿਰਜਣ ਮਨੋਰਥ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹਨ।

ਜ਼ਰਨੈਲ ਲੇਖਿਕਾ ਅਤੇ ਖੋਜਾਰਥੀ ਰਫ਼ੀਕਾ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਪੁਸਤਕ 'ਪੁਆਪੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਆਕਰਨ' ਪੁਆਪੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਆਕਰਨ ਬਣਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਇਕ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਉਪਕਰਨ ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਪੰਜ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਸੰਕਲਪ, ਵਿਆਕਰਨ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਮੂਲਕ ਆਧਾਰ ਦੀ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਪੱਧਰਾਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਪੁਆਪੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਪੁਆਪੀ ਉਪ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਟਕਸਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ ਦੀਆਂ ਸਾਝਾਂ ਅਤੇ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਤੀਜੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਰੂਪ ਗੁਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਪੁਆਪੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਟਕਸਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਰੂਪਾਕਰ ਵਿਉਂਤ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਫ਼ੀਕਾ ਕੌਰ ਦੀ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ ਨੇਮਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਹਿਸ਼ਤੋਂ ਵਿਚ ਬਦਲਦੇ ਸੰਦਰਭਾਂ ਦਾ ਸਾਕ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਰਤ ਨਿਰੂਓ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਕ

ਪੁਆਪੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਆਕਰਨ

ਪੁਸਤਕ ਚਰਚਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਨਾਟ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹਮ-ਵਿਐਗ ਬਾਰੇ ਸੰਵਦ ਰਚਾਉਦਿਆਂ ਵਰਤਾਰਾ ਜਾਂ ਐਸਾ ਵਾਤਕਰਨ ਜੋ ਜੀਵਨ ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀਆਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਉਲਟੇ ਅਰਥ ਦੀ ਸੋਝੀ ਕਰਦਾ ਕੇ ਆਮ ਇੱਥੇ ਖੱਲੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਗਹਿਣ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਟੰ

• ਦੇਵਿੰਦਰ ਦੀਦਾਰ
98142-45911

ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵੇਖਦਿਆਂ-ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਬਦ ਤੋਂ ਬਦਤਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪਿਆਰ-ਮੁਹੱਬਤ, ਖੇਡਾਂ-ਹਾਸ, ਮੌਲ-ਜੋਲ, ਸੱਚ, ਮਹਿਫ਼ਤਾ ਅਤੇ ਰੋਟਕਾ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਜੂਠਾਂ 'ਚ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਸੁਣੀਆ ਸੀ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਰੱਬ ਵੱਸਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਰੱਬ ਵੱਸਦਾ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੇਖਿਆ। ਹਾਂ ਸਿੱਖ-ਪੰਥ ਦੇ ਲੋਕ, ਵਲਾ-ਫ਼ਰੋਬਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾ-ਫ਼ੋਰੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਡੀਲੀ ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਰੱਬ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਵਾਸਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਫ਼-ਰੋ ਲੋਕ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ ਸਨ। ਸੱਚ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ, ਮਾੜੀ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਫ਼ਾਸਲਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਉਪਚਾਰ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੱਖਦੇ, ਭਾਵੇਂ ਮੰਗਣੀ ਝੂੜੀ-ਪੱਠੇ ਹੋਣ, ਦੁੱਖ-ਲੱਸੀ ਹੋਵੇ, ਪੈਸਾ-ਧੌਲਾ ਜਾਂ ਗਾਲ੍ਹ-ਮੱਦਾ।

ਅੱਜ ਤਾਂ ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਜਿਵੇਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪੁੰਜ ਦਿਹਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਸਲੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਤਾਂ ਲਗਪਗ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਆਦਮ-ਬੇ, ਆਦਮ-ਬੇ ਕਰਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਾਠੂ ਚਾ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰ ਕੇ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਬੁਠੁਤਿਆਂ ਦੀ ਸੁਲੇਟ ਦਿਨੇ-ਦਿਨ ਸਾਡੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਵੈਲੀਆਂ ਵਰਗੀ ਟੈਂਕੂ ਕੱਢ ਕੇ ਮਰਾ-ਗਸਤੀਆਂ ਵਿਚ ਮਸਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਚਾਚ ਨੂੰ ਵੀ ਨਸ਼ਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ 'ਚ ਚਾਚ ਬਣਦੀ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਚ ਕੋਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਫ਼ੁਰਲੀਆਂ ਉਡਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਨੌਜਵਾਨ ਅੱਠਾ ਬਣਾਉਣੇ ਨਸ਼ਾ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਨੂੰ (ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ) ਨਸ਼ੇ ਵਾਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ, ਟੀਕੇ, ਡੱਕੀ, ਜਰਦਾ, ਹੈਰੋਇਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਪੂਰਾ ਗਿਆਨ ਹੈ।

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਿਆਣੇ ਹੁਣ ਮੁੱਕਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਦੂਕਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਨਿਸ਼ਾਣ ਦੀਆਂ ਕਰਕੀਆਂ ਪੁਲਕਤ ਸਨ। ਜੇ ਹਵਾ ਦਾ ਕੁਝ ਜਾਂ ਸੂਰਜ ਦੀ ਤਪਸ ਵੇਖ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੰਸਮ

ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਉਦੋਂ ਪੈਸੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਉਂਠੀ ਵੁਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੀ, ਜਿੰਨੀ ਸਿਆਣੇ ਅਤੇ ਅਕਲਮੰਦ ਬੁਰਗੁਰਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਰਾਏ ਦੇਣਾ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਹ ਪਾਇਆ ਬੰਦ ਕਰਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖੁੰਝਦੇ।

ਅੱਜ ਬੁਰਗੁਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰਾ ਘਰ ਹੀ ਸਿਆਣਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨੂੰਹ ਸੱਸ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੀ, ਪੁੱਤ ਪਿੰਚ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ। ਬਹੁਤੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਮਹਾਂ-ਭਾਰਤ ਦਾ ਡਰਾਮਾ ਨਿੱਤ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਵਾਲੀ ਕੁੜੀ ਦਾ ਚੁੜਾ ਵੀ ਮੈਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਨਵ-ਜੋੜਾ ਆਪਣਾ ਵੱਖਰਾ ਰੀਸ ਰੁਨੈਕਸ਼ਨ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹਰ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਗੈਸ ਬਲਬੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਘਰ ਵਿਚ ਠੰਢ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਵਾਸਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕਦੇ ਵਿਗਾੜੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੇਣੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਨੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਵਿਆਹ ਬਾਅਦ ਚੰਗਾ-ਖ਼ਲਾ ਬੱਚਾ ਇਕੱਠਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਅੱਜ ਜਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹਨੇਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੁਝ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਆਹੁਵਾਂ ਦੇ ਖ਼ਰਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬੇ-ਮਤਲਬ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਮੰਜ਼ਿਲੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ ਮਲਬੇ ਨੇ ਹੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਰਬੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਾਦਾਂ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦਵਾਈਆਂ, ਬੇਗਨੇ ਟੈਕਟਰ ਦੀ ਵਾਹੀ ਅਤੇ ਕੰਬਾਇਨ ਦੀ ਕਟਾਈ ਨੇ ਸਾਧਾਰਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਪਟਕੜੀ ਤੋਂ ਲਾਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਅੱਜ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉੱਪਰ ਭਾਰੂ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਇਸ ਡੰਦਰ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਜਨ-ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਵਾਧਾ ਵੱਡੀ ਤਰੀਕਾਵਟ ਮਿੱਧ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਬੇਰੁਜ਼ੀ ਵੀ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਸਮੱਸਾ ਸਭ ਤੋਂ ਠਿਆਨਕ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇ ਵਕਤ ਰਹਿੰਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਘਰ ਦੀ ਆਪਣੇ ਭਾਰ ਨਾਲ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਪ ਸਹੇੜੀ ਇਕ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈ, ਹਰ ਕੋਈ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਅਮੀਰ ਬਣਨ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਾਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਬਾਜ਼ਾ ਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵੀ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਫਲ ਨਹੀਂ ਵਿਕਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ। ਵਕਤ ਉੱਚੀ ਰੁੱਖ ਛਾਂ ਵੀ ਦੇਂਦੀ ਬਾਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲ-ਮਾਲ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਪੈਂਦੇ ਨੂੰ ਖੁੰਝ ਬਣਨ ਵਿਚ ਵਕਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਉੱਚੀ ਰੁੱਖ ਛਾਂ ਵੀ ਦੇਂਦਾ ਹੈ, ਫਲ-ਫੁੱਲ ਵੀ ਅਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਰੈਣ-ਬਸੇਰਾ ਵੀ। ਬਸ, ਹੋਸਲੇ ਨਾਲ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅਮੀਰ ਨੌਕਰੀ ਨਾਲੋਂ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਹੀ

ਗੁਆਚੇ ਬਚਪਨ ਦਾ ਭਵਿੱਖ

ਅੱਜ ਵਾਲੇ ਮੁਕਾਮ ਉੱਪਰ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ। ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਮਿਹਨਤ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗੁਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਤਕ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਗਿਣੀ-ਮਿੱਥੀ ਤਨਖ਼ਾਹ ਨਾਲ ਇਸ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਿਚ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦਾ ਹਾਲ ਬਹੁਤਾ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਮੁਤਾਬਕ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨੌਕਰੀ ਵਿਚ ਵਕਤ ਨਾਲ ਹੀ ਤਰੱਕੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਤਰੱਕੀ ਤੁਰਾਣੀ ਮਿਹਨਤ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਸੁਜਾਖਿਆਂ ਦਾ ਯੁੱਗ ਹੈ। ਪੰਚੇ ਦਾ ਸਵਿੱਚ ਆਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਹਵਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਬੰਦ ਪੰਚੇ ਕਦੇ ਹਵਾ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦੇ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਹੀ ਪਲਾਨਿੰਗ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਉਚਾਰੀਆਂ ਉੱਪਰ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਅੱਖੀ ਤੋਂ ਅੱਖੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਵੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਸਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਪਰ ਹੁਣ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਿਰਧੀਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਭਾਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੱਕੀ-ਪਕਾਈ ਖਾਣੇ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਮਾੜੀ ਜਿਹੀ ਅਸਫ਼ਲਤਾ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹ ਢੇਰੀ-ਢਾਅ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸੋਹੰਗੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਕੌਮ ਅੱਜ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਦੀ ਕਿਉਂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ? ਅੱਜ ਤਾਂ ਚਾਲੀ-ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਖਿਆ ਸੋਨਾ ਵੀ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਅੰਤੋਂ ਆਈ.ਪੀ.ਐੱਸ., ਆਈ. ਏ.ਐੱਸ. ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਦਾਰ ਤੱਕ ਬੱਚੇ ਸਿਪਾਹੀ ਦੀ ਢਡੀ ਤੋਂ ਵੀ ਨਾਕਾਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਅੱਤਵਾਦ ਦਾ

ਕਸੂਰ ਹੈ, ਨਕਲਾਂ ਦਾ ਜਾਂ ਨਕਲਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾਉਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਉਝ ਵੀ ਨਕਲਾਂ ਜਾਂ ਨਕਲੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਨਾਲ ਜੁਗਗਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ। ਉਸ ਲਈ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਕਿਹਾਰੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਾਧਿਅਮ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਹੀ ਅੱਜ ਦੇ ਨਿਘਾਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਤਾਂ ਨਹੀਂ? ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਤੋਂ ਅੱਧੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਚਾਅ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਅੜਚਨ ਤਾਂ ਨਹੀਂ? ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਕੂਲ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਹੀ ਦੇਣੇ ਰੰਗੀਨ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਧਾਰਨ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੋਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਤੱਪਤਾਂ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਬੱਚੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਪਨੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਵੇਖਦੇ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਅਸੰਭਵ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਕੋਈ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੁਕ ਕਾਰਵਾਹੀ ਤਾਂ ਉਹ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧੇਗਾ। ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਨਾ ਰੁੱਖ ਹੀ ਪਲਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੱਚੇ। ਫ਼ਰੂਗੁਣ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਕ ਜਾਂ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਲ ਚੁੱਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਕ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਇਡਰਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਬਹੁਤ

ਵੱਲ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਪਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਧੜਾ ਧੜਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਹਮਾਤਤਾ ਬੱਚੇ ਕਿਵੇਂ ਤੇ ਕਿੱਥੇ ਪੜ੍ਹਨਗੇ? ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਵੀ ਪੜ੍ਹ ਜਾਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਨਸੀਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਇਸ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਬੇਕਾਬੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕੁਰਾਹੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਮਾ-ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਮਿੱਟੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵਕਤ ਰਹਿੰਦੇ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਲ ਪੂਰਾ ਪਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦੇ।

ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਹਾਲ ਬਹੁਤਾ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਖ਼ਰਚਾ ਭਰਨਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਨਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਧੜਾ-ਧੜਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ...

ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਹਾਲ ਬਹੁਤਾ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਖ਼ਰਚਾ ਭਰਨਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਨਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਕਾਲਜਾਂ

ਜੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਅਤੇ ਸਵਾਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇ-ਚਾਈ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਤੇਰ੍ਹਾਂ-ਚੌਦਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮਾ-ਬਾਪ ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਚਾਚ-ਚਾਚ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਖੱਟ ਅਸਫ਼ਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਮਾ-ਬਾਪ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਵਕਤ ਤਕ ਬੱਚ ਨਿਕਲ ਚੁੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬੱਚੇ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਅੱਜ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਵਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿੜਾਉਣ ਜਾਂ ਵਰਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਟੀ.ਵੀ. ਅੱਗੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਮੋਢਾਈਲ ਫੜਾ, ਆਪ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਰੁੱਝ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਬੱਚੇ ਬੋਲਦਾ ਭਾਵੇਂ ਨਾ ਸਿੱਖਦੇ, ਉਗਲਾ ਉੱਪਰ ਕਰ ਕੇ ਸੰਗੀਤ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰ ਸਿੱਖ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਨਜਾਣੇ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਰਸਤੇ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ?

ਇਹ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਦੀ ਸੋਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦਿਖਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਸਤਾ ਦੱਸਣ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਗੜਬਟ ਉਮਰੇ ਸੁਪਨੇ ਟੁੱਟਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਜੁਰ-ਜੁਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਢਾਂਚਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲਿਆਕਤਵਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜੁਗਾੜਬਾਜ਼ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਫ਼ਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਕਰਿਆਨੇ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਾਂਗ ਪੱਕੀ ਕੋਟ ਲਿਸਟ ਲੱਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਧਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਉੱਪਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਸਵਾਰਥ ਦੀ ਦੌੜ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਤਲਬੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕੱਢਣ ਲਈ ਦੂਜ਼ਰੇ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅੱਜ ਜੇ ਕੋਈ ਭਲੇ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੋਕ ਉਸ ਦਾ ਪੰਨਵਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਸਵਾਰਥ ਜ਼ਰੂਰ ਛੁਪਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਥਾਂ ਜੇ ਨਸ਼ੇ ਪਰੋਸ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕਾਸੇ ਦੀ ਕੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜਮਦਰੁ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਉੱਚਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਸ਼ੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਨਾ ਪਿੰਡ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਣਾਂ ਦਾ ਘਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ, ਉਹ ਲੱਭਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨ ਕਿੱਥਰ ਨੂੰ ਜਾਣ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਹ ਯੋਗਾ ਕੋਟ ਬਣੇਗਾ? ਜਦੋਂ ਮਾ-ਬਾਪ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਫਿਰ...। ਅਮਲੀ-ਪੋਸਤੀ ਅਤੇ ਚੋਰ-ਉਚਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਮਾੜੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਉੱਚੇ ਵੀ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਉੱਚੇ ਏਨੀ ਕਮੀਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੀ।

ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਬੀਜਾਂ ਨੇ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦਵਾਈਆਂ ਨੇ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਝਾੜ ਜ਼ਰੂਰ ਵਧਾਏ ਹਨ, ਪਰ ਖ਼ਰਬੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਰਾਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਅਖੰਡੀ ਤਰਕੀ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਰੱਖਿਆ ਵੱਲ ਹੀ ਪਹਿਚਾਣੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅੱਲਾਹ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕੋਟ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ? •

• ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ ਫਿੱਲੋ
9815030221

ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਵੇਖਣ 'ਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚ ਦੀ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਤੰਗ ਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਸੱਚ ਦੀ ਕਦੇ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ...

ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਵੇਖਣ 'ਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚ ਦੀ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਤੰਗ ਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਸੱਚ ਦੀ ਕਦੇ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਸੱਚਾ ਕਰਦਾ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ੀ ਚੁੱਪ ਪਾਰਨ ਕਰੀ ਬੈਠੇ ਹੋਣ, ਉਥੇ ਸੱਚ ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਪਿਸਤੌਲ ਦੀ ਗੋਲੀ ਵਾਂਗ ਧਮਾਕਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਬੇਈਮਾਨ ਅਤੇ ਝੂਠਾ ਬੰਦਾ ਕਦੇ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਟੱਟ ਜਾਂਦਾ। ਸਿਆਣੇ ਠੀਕ ਹੀ ਕਹਿ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਝੂਠ ਦੇ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਸੱਚ ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਉਢੇਂ ਹੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ। ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਭੁਇਨ ਟੀਲੀਐਨ ਨੇ ਬਹੁਤ ਝੁੱਕਵਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ 'ਝੂਠਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਯਾਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।' ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਸੱਚ ਹੈ ਉਹ ਉਢੇਂ

• ਗੋਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਜੁਵਾਲ

ਹਰ ਸ਼ਖ਼ਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਗੁਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪਛਾਣੇ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਡੰਠੀ ਵਿਚ ਤਪਾਏ ਤਾਂ ਉਹ ਗੁਣ ਉਸਦੀ ਪਛਾਣ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਖ਼ਾਸ ਨਾਮਾਣਾ ਖੱਟਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਹਨ ਪ੍ਰੀਤ ਭਗਵਾਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਤ ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਬੁਰਗੁਰਾਂ ਦਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਭਾਈ ਸੇਰੂ ਪਿੰਡ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦਾ ਸੱਤਾਪ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ 'ਤੇ ਭੇਗਿਆ। ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਉੱਜੜ ਕੇ ਭਾਰਤ ਆਏ। ਭਾਰਤ ਆਉਣਿਆਂ ਸਭ ਕੁਝ ਉੱਪਰ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਸਿਰਫ ਇਕ ਪਿੰਡ ਦਾ ਕੰਗਰੀ ਵਾਲਾ ਗਲਸਾ ਹੀ ਨਾਲ ਲਿਆ ਸਕੇ। ਬੁਰਗੁਰਾਂ ਦੇ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਔਨੇ ਮਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਸੀ ਕਿ ਤਨ ਢੱਕਣ ਲਈ ਕਪੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਟਕਪੁਰੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਤ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮਾਤਾ ਬੰਨਣ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਦਾ 20 ਜਨਵਰੀ 1976 ਨੂੰ ਜਨਮ ਹੋਇਆ।

ਪਿਉ-ਦਾਦੇ ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ ਰਾਤ ਇਕ ਕਰ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓ ਜਮਾਏ। ਪੰਜ ਭੈਣ-ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰੀਤ ਭਗਵਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਤ ਭਗਵਾਨ 2006 ਵਿਚ ਰਜਵੰਤ ਕੌਰ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੰਧਨ ਵਿਚ ਬੱਝੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਪੁੱਤਰੀ ਖ਼ੁਸ਼ਹੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਹਨ। ਫ਼ਰੂ ਵਿਚ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਪਿੰਡ ਮਾਰ ਵੀ ਪੈਂਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਹਾਲਾਤ ਐਦਾਂ ਦੇ ਬਣੇ ਕਿ ਸੋਲ੍ਹਾਂ-ਸਤਾਰਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫੁੱਟ (ਮਾਰ) ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੀਤ ਭਗਵਾਨ ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਹੀ ਤਕਰੀਬਨ 30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਮੁਕਤਸਰ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਕੋਲ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਵਾਪਿਸ ਆਇਆ। ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਕ ਸਬੰਧੀਆਂ ਨੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਮੁੰਡਾ ਕਿਹੜਾ ਕੋਈ ਮਨਾ-ਪੱਤਾ ਕਰਦਾ ਜਾਂ ਕਿਹੜਾ ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ, ਪੋਟਿੰਗ ਹੀ ਹੈ, ਕਰੀ

ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਵਿਲੱਖਣਤਾ, ਯਥਾਰਥ, ਸੁਹਜ ਤੇ ਸੰਸੀਦਗੀ ਨੂੰ ਸਮੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਕਲਾ ਦੀ ਉੱਚਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਹੀ 2018 ਵਿਚ ਮਾਉਂਟ ਆਬੂ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ 'ਚ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ...

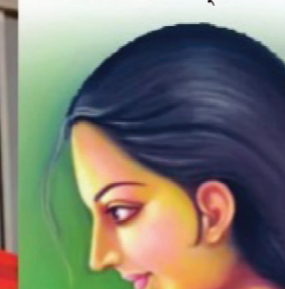
ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤ ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਚਿੱਤਰ

ਜਾਣ ਦਿਉ ਪ੍ਰੀਤ ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਦ ਕਦੇ ਵੀ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਪੋਟਿੰਗ ਪਿੰਡ ਭੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ। ਪ੍ਰੀਤ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕੋਟਕਪੁਰੇ ਤੋਂ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬੀ.ਐੱਫ਼. ਟੈਕਸਟ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਪੰਜਵੀਂ-ਛੇਵੀਂ ਵਿਚ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਚਿਣਗ ਲੱਗੀ। ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਮੇਂ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ 'ਚ ਭਾਗ ਲੈਣਿਆ ਪੁਸ਼ੀਸ਼ਾ ਨਾਲ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਾਬੂਵੀ ਜਮਾਤ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ 1998 ਵਿਚ ਸਿਲਵਰ ਅਤੇ 2001 ਵਿਚ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਅਤੇ ਸਾਲ 2001 ਵਿਚ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੇ ਬੀ.ਐੱਫ਼. ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਸੂਬੇ ਪੱਧਰੀ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤ ਭਗਵਾਨ ਵਾਰ ਕਲਰ (ਪਾਰਟੀ ਵਾਲੇ ਰੰਗ) ਅਤੇ ਆਇਲ ਕੋਲਰ (ਭਲੇ ਵਾਲੇ ਰੰਗ) ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ

ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਆਸਾ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਅਸਫ਼ਲੀ ਵਰਮਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੌਕ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤ ਭਗਵਾਨ ਦਾ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ੌਕ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਤੇ ਵੱਜੇ ਉਹ ਅਧਿਐਯ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਲ 2008 ਵਿਚ ਬੌਰੌ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਧਿਆਪਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ, ਸਿਰਸੜੀ (ਕੋਟਕਪੁਰਾ) ਵਿਖੇ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਤ ਭਗਵਾਨ ਨੇ 1994-95 ਵਿਚ ਲਲਿਤ ਕਲਾ ਅਕੈਡਮੀ ਪੰਜਾਬ ਤਰਫ਼ੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਪੋਟਿੰਗ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਾਈ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਮੁੱਲੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪੋਟਿੰਗਾਂ ਜਾਂ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਾਉਂਦੇ

ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਲੋਕ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ (ਪੋਰਟਰੇਟ) ਬਣਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਤ ਭਗਵਾਨ ਹੁਣ ਤਕ ਕਾਫ਼ੀ ਤਸਵੀਰਾਂ (ਪੋਰਟਰੇਟ) ਬਣਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੈਲਰੀ ਸਿੱਖ (ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ), ਬੇਅੰਤ ਸਿੱਖ (ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ), ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤੌਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ (ਪੋਰਟਰੇਟ) ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਵਿਲੱਖਣਤਾ, ਯਥਾਰਥ, ਸੁਹਜਤਾ ਅਤੇ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨੂੰ ਸਮੇਟੇ ਹੋਏ ਹੈ ਜੋ ਵੇਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਠ ਲੱਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਉੱਚਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਹੀ 2018 ਵਿਚ ਮਾਉਂਟ ਆਬੂ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰੀਤ ਭਗਵਾਨ ਸਮੇਤ ਪੰਜ ਸੌ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਪਹਿਲੀਆਂ 10 ਉੱਤਮ ਦਰਜੇ ਦੀਆਂ ਪੋਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਤ

ਪੈਨਸ਼ਨ ਧਾਰਕਾਂ ਲਈ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਖ਼ਬਰ ! ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਸੁਣਾਇਆ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲਾ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਰਾਹਤ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਚ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਖਰਤੀ ਰਾਮ ਮੋਟੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪੁਨਰਵਾਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ 1993 'ਚ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਨਖ਼ਾਹ ਸੋਧ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪੁਨਰਵਾਸ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਯਮ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2006 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਦਾਅਵੇ ਸੇਵਾ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸਫ਼ਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਸਟਿਸ ਸੰਦੀਪ ਮੌਦਗਲ ਦੀ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੱਖਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ

1993 'ਚ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਲਾਵਾ 10 ਅਕਤੂਬਰ, 2006 ਦੇ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 1,781 ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਪੱਖ ਕੀਤਾ

ਲਾਭ ਹੋਣ ਸਬੰਧਿਤ ਬਕਾਏ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੱਡੇ ਜਾਂ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਖ਼ਰ ਮੁੜ-ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

‘ਭੋਜਸ਼ਾਲਾ’ ਦੇਵੀ ਸਰਸਵਤੀ ਦਾ ਮੰਦਰ ਹੈ, ਇਹ ਮਸਜਿਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ

ਦਿੱਲੀ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਹਿੰਦੂ ਪੱਖ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਭੋਜਸ਼ਾਲਾ-ਕਮਾਲ ਮੱਲਾ ਮਸਜਿਦ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਮੁਲ ਪੁਕਰਤੀ ਦੇਵੀ ਸਰਸਵਤੀ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਦਗਾਰ ਇਕ ਮਸਜਿਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਹਿੰਦੂ ਪੱਖ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੰਪਲੈਕਸ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਸਰਵੇਖਣ (ਏ. ਐਸ. ਆਈ.) ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਰਵੇਖਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭੋਜਸ਼ਾਲਾ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਚਾਰਾ ਵਾਗਦੇਵੀ (ਦੇਵੀ ਸਰਸਵਤੀ) ਦਾ ਮੰਦਰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਮੁਸਲਿਮ ਪੱਖ 11ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਇਸ ਸਮਾਰਕ ਨੂੰ ਕਮਾਲ ਮੱਲਾ ਮਸਜਿਦ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਐੱਸ. ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੂਧ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦਾਇਰ ਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਿਟ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਨਿਯਮਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੰਗਠਨ 'ਹਿੰਦੂ ਫਰੰਟ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ' ਵੱਲੋਂ ਪੈਰੋਕੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਜੈਨ ਨੇ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰਿਕਾਰਡ, ਏ. ਐਸ. ਆਈ. ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀ ਸਰਵੇਖਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪੱਖ ਸਮੱਗਰੀ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ 14.66 ਕਰੋੜ ਦਾ ਟੈਕਸ ਨੋਟਿਸ; ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਫਰਜ਼ੀ ਫਰਮ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਦਾਊ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੇਰਾਨੀਜਨਕ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ 12 ਬੀਐਮ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਇੱਕ ਸਪਾਰਟ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਗੱਠ ਉੱਤੇ ਗਏ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਜੀਐਸਟੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲੇ। ਕਿਸਾਨ ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 14.66 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਟੈਕਸ ਚੁਕਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਿਭਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਾਰਾਇਣਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ (ਫੇਜ਼-1) ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਸਟੋਰ-ਹਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਫਰਮ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਫਰਮ 'ਤੇ 1.02 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਜੀਐਸਟੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ 13.63 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਕਿਸਾਨ ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਦਿੱਲੀ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੈਨ ਕਾਰਡ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ੀ ਫਰਮ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਤਾ। ਕਿਸਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵੀ ਵੇਚ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਚੁਕਾ ਸਕੇਗਾ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਬਦਾਊ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਵਨੀਸ਼ ਰਾਏ ਨੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਦੋ ਮੈਂਬਰੀ ਟੀਮ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਪ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ (ਵਿੱਤ) ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਡੀਐੱਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਜਾਲਸਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਟੈਕਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਵੀ ਅਸਲ ਧੱਬਬਾਜ਼ ਤੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਸ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਐਕਸ਼ਨ, ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਪੁਲਸ ਫੋਰਸ ਤਾਇਨਾਤ

ਜਲੰਧਰ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ੋਨ-ਟੈਲਰੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰੇਟ ਪੁਲਸ ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਤਾਲਮੇਲ ਨਾਲ ਅੱਜ 'ਖ਼ੁੱਬ ਨਿਸ਼ਾਨੀ' ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਥਾਣਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 5 ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਮਾਡਲ ਹਾਊਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਤਿੰਨ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਵੇਰਵਾ ਸਾਝਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੁਲਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਧਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਮਾਡਲ ਹਾਊਸ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਉਸਾਰੀ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਇਹ ਢਾਂਚਾ ਕਬਿਤ ਤੋਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਲਖਵੀਰ ਕੌਰ ਉਰਫ਼ ਰੇਖਾ ਪਤਨੀ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ (ਮੌਜੂਦਾ ਜੰਮੂ ਵਿੱਚ) ਅਤੇ ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ਼ ਜੁਗਾ ਅਤੇ ਸੁਰਜ, ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ਹਿਦਾ ਪਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਬਾਰ ਹਨ, ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 1096, ਤਾਰਾ ਵਾਲੀ ਸਟਰੀਟ, ਮਾਡਲ ਹਾਊਸ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਵਾਨਕੀ ਹਨ। ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਕਬਿਤ ਤੋਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਅੱਜ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਇਸ ਘਰ ਨੂੰ

18,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣਿਆਂ ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰੰਗੇ ਹੱਥੀਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਜੇਤੋ, 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਜੇਤੋ ਮੰਡੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ ਨੂੰ 18,000 ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣਿਆਂ ਰੰਗੇ ਹੱਥੀਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤਿਆਂ ਰਾਜ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਘਣੀਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਵਾਸੀ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦੱਸ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਕਸਰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਫਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਆਂਗੂਰਾਂ ਤੋਂ ਫਸਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਫਸਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਤੋਂ 18500 ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਮੰਗੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਉਸਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਕਟਕ ਦੀ ਫਸਲ ਮੰਡੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਣ ਦੇਵੇਗਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਰਿਸ਼ਵਤ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਰੱਜ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ। ਉਸਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਮੁਦਾਲੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਵਾਸੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਜ਼ਮ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦੋ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਤੋਂ 18,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣਿਆਂ ਰੰਗੇ ਹੱਥੀਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਬ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੇਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਥਾਣਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਅੰਬਾਂ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨਾਂ ਲਈ ਖ਼ਤਰੇ ਦੀ ਘੰਟੀ ! ਕੈਮੀਕਲ ਲਾ ਕੇ ਪਕਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਫਲ, ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਖਿਲਵਾੜ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਹੈਦਰਾਬਾਦ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਹੈਦਰਾਬਾਦ 'ਚ ਅੰਬਾਂ ਦਾ ਸੀਜ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਚੱਕਰਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਚਲਾਈ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਪੁਲਸ ਨੇ ਦੋ ਹੋਲਸੇਲ ਫਰੂਟ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਪਾਰੀ ਆਂਗੂਰਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਲਿਆਏ ਅੰਬਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਪਕਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਫ਼ੂਡ ਐਂਡਲੇਬੋਰੇਸ਼ਨ ਸਰਵੇਲੈਂਸ ਟੀਮ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੇਟਾਂ ਤੋਂ ਡਾਫ਼ਾਮਾਰੀ ਕਰਕੇ ਲਗਭਗ 7 ਟਨ ਅੰਬ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਬਾਂ ਨੂੰ ਅੰਬੀਲੀਨ ਅਤੇ ਕੋਲੋਸੀਅਲ ਕਾਰਬਾਈਡ ਵਰਗੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਰਸਾਇਣਾਂ ਨਾਲ ਪਕਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਚੁੜੀ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਇੱਕ ਵਪਾਰੀ ਕੋਲੋਂ “ਡਾਇਮੈਂਡ ਰਾਈਪ ਐਂਬੀਲੀਨ” ਦੇ 24 ਟੋਂ ਵੱਧ ਪੈਕੇਟ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਪੁਲਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੀ ਸੀ. ਸੰਨਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਤ

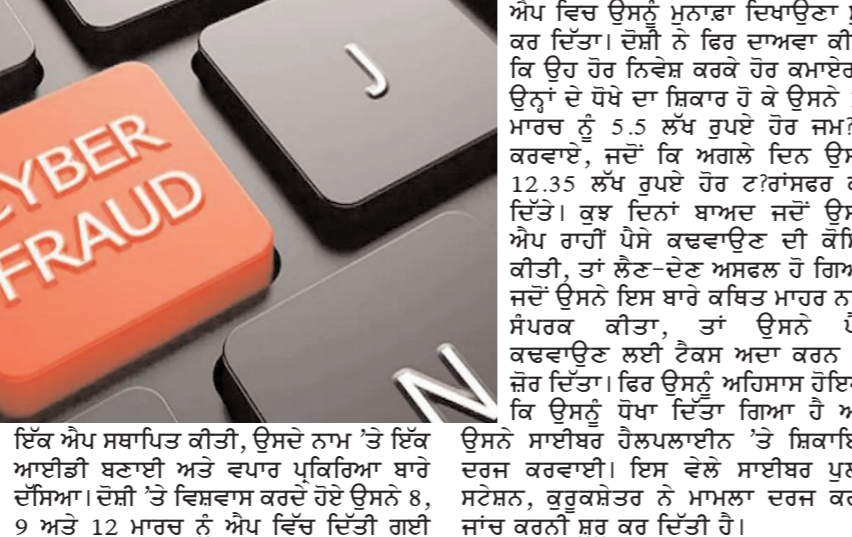
ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਮਕਦਾਰ ਅਤੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਦਿਖਣ ਵਾਲੇ ਅੰਬ ਖ਼ਰੀਦਣ ਵੇਲੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਰਸਾਇਣਾਂ ਨਾਲ ਪੱਕੇ ਅੰਬ ਅੰਬ 'ਚੋਂ ਅਜੀਬ ਗੰਧ ਆਵੇ, ਉਸ ਦਾ ਸੁਆਦ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਅਜੀਬ ਧੱਬ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ, ਤਾਂ ਉਹ ਰਸਾਇਣਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਤੌਲਗਾਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਂਗੂਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਤੋਂ ਵੀ 25 ਟੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਅੰਬ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਲੰਧਰ ਬਾਈਓਕਲ ਸਵਾਰ ਡਿੱਗਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਲੁਧਿਆਣਾ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਥਾਣਾ ਸਲੇਮ ਟਾਈਗਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਜਲੰਧਰ ਬਾਈਓਕਲ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਗੋਲਿੰਗ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਕੇ ਪੁਲਾ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਜਾ ਡਿੱਗਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਥਾਣੇਦਾਰ ਸ਼ਿਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਬਸਤੀ ਜੰਗਲ ਵੱਲ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਅਚਾਨਕ ਜਲੰਧਰ ਬਾਈਓਕਲ ਚੌਕ 'ਤੇ ਬਣੇ ਨੌਸ਼ਲ ਹਾਈਵੇਅ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉੱਪਰ ਗੋਲਿੰਗ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਜੇ ਤਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ। ਡਾਕਟਰ ਨਿਗਮ ਪੁਲਸ ਨੇ ਲਾਸ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਮੁਦਾਘਾਰ ਵਿਚ ਰਖਵਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਟਰੇਡਿੰਗ ਐਪ ਬਣੀ 'ਠੱਗ ਐਪ' ! ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਅਮੀਰ ਹੋਣ ਦੇ ਚੱਕਰ 'ਚ ਵਪਾਰੀ ਦੇ ਉੱਡੇ 21.35 ਲੱਖ ਰੁਪਏ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਲਾਡਵਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਆਨਲਾਈਨ ਵਪਾਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ 21.35 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਦਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨਕ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਸਾਈਬਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੀੜਤ ਨਾਲ ਫੇਸਬੁੱਕ ਰਾਹੀਂ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਐਪ ਰਾਹੀਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਲਚ ਦਿੱਤਾ, ਉਸਨੂੰ ਚੰਗੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਪੀੜਤ ਨੇ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੋਰ ਪੈਸੇ ਮੰਗਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਲਾਡਵਾ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 3 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫੇਸਬੁੱਕ ਆਈਡੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਣਜਾਣ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਮਿਲਿਆ। ਗੋਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੇ ਉਸਦਾ ਵਟਸਐਪ ਨੰਬਰ ਮੰਗਿਆ, ਜੋ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਟਸਐਪ ਕਾਲ ਆਈ। ਕਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਰਿਹ ਦੱਸਦੇ

ਹੋਏ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ bit-bazaar.in ਨੂੰ ਡਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਚੰਗੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ 'ਤੇ

ਉੱਕ ਐਪ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ, ਉਸਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਇੱਕ ਆਈਡੀ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਪੁਕਰਿਆ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸਨੇ 8, 9 ਅਤੇ 12 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਐਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

ਇੰਪ੍ਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਡਿਵਾਲਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ, 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਮਿਲੇਗੀ ਵਿਆਜ ਤੇ ਪੈਨਲਟੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ

ਲੁਧਿਆਣਾ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇੰਪ੍ਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਡਿਵਾਲਟਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਅਤੇ ਐਨ.ਸੀ.ਐੱਫ. 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਪੈਨਲਟੀ ਦੀ ਛੋਟ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਲੋਕਲ ਬਾਈਜ਼ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮੁਤਾਬਕ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿੱਚ “ਵਨ ਟਾਈਮ ਸੈਟਲਮੈਂਟ” ਪਾਲਿਸੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤਰਸੇਮ ਚਿੱਤਰ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੋਕ ਬਕਾਇਆ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਐਨ.ਸੀ.ਐੱਫ. 'ਤੇ ਵਿਆਜ-ਪੈਨਲਟੀ ਦੀ ਛੋਟ ਦਾ ਭਾਰ ਲੈਣ ਲਈ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੰਪ੍ਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ 15 ਮਈ ਤੱਕ ਡਿਵਾਲਟਰੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਡਿਵਾਲਟਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਾਲਿਸੀ ਉਸ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡਿਵਾਲਟਰ ਕੈਟੇਗਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ ਲੋਕ ਹੁਣ ਡਿਵਾਲਟਰੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਜਾਂ ਐਨ.ਸੀ.ਐੱਫ. ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ਼ਕ 'ਚ ਅੰਨ੍ਹੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਬੀਅਰ ਦੀ ਬੋਤਲ ਖੋਬ-ਖੋਬ ਮਾਰ 'ਤਾ ਪਤੀ

ਦਿੱਲੀ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬੁਰਹਾਨਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਰਾਹੁਲ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਇੱਕ ਸ਼ਖ਼ਸ ਦਾ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਦੇ ਦੋ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਤਨੀ ਨੇ ਪਤੀ 'ਤੇ ਬੀਅਰ ਦੀ ਟੱਟੀ ਹੋਈ ਬੀਅਰ ਦੀ ਬੋਤਲ ਨਾਲ 36 ਵਾਰ ਕੀਤੇ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਮਗਰੋਂ ਪਤਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਕੌਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ'। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਦੇ ਦੋ ਦੋਸਤਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਸਾਈ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਦਿੱਤੇ-ਇੱਛਾਪੁਰ ਸੜਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਲਾਸ਼ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ। ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਵਾਸੀ ਰਾਹੁਲ ਦੇ ਬੀਅਰ ਦੀ ਬੋਤਲ ਨਾਲ ਖੋਬ-ਖੋਬ ਮਾਰ 'ਤਾ ਪਤੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ।

ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਗਰ ਨਿਗਮ 'ਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਬਾਇਓਮੈਟ੍ਰਿਕ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਪਟਿਆਲਾ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ। ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਅਕਸਰ ਖਾਲੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਬਿਲਡਿੰਗ ਖ਼ਾਚ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖ਼ਾਚਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਕੰਮਕਾਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜਵਾਬ ਮਿਲਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗੈਲਰੀ 'ਚ ਗਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਖੱਲ-ਖੁਆਰੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹੀ ਨਿਗਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਬਾਇਓਮੈਟ੍ਰਿਕ ਲਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਊਂਸਪਲ ਵਰਕਰ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਸਵਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਗਾਤਾਰ ਧਰਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੋਏ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵੱਲੋਂ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਬਾਇਓਮੈਟ੍ਰਿਕ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਇਸ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਟਰਾਇਲ ਬੇਸ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੇਗੂਲਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਗਮ ਦੇ ਹਰ ਡੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਬਾਇਓਮੈਟ੍ਰਿਕ 'ਤੇ ਅੰਗੂਠਾ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਵੇਗੀ। ਨਗਰ

ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਗਮ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਰਕ ਕਲਚਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਹਿਮ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਅਕਸਰ ਖਾਲੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਕਈ ਘੰਟੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਕਾਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਕਈ ਕਈ ਦਿਨ ਚੱਕਰ ਮਾਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਲਈ ਨਿਗਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਡਿਜੀਟਲ ਤਕਨੀਕ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਬਾਇਓਮੈਟ੍ਰਿਕ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸਿਸਟਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਵਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਵਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਮੋਬਾਈਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨਹੀਂ ਲਾ ਸਕਦੇ ਪਰ ਨਿਗਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੋਬੂਦਾ ਸਮੇਂ ਸਭ ਕੋਲ ਫੋਨ ਹਨ, ਲਿਫਟਾ ਰਹ ਹਾਲਤ 'ਚ ਬਾਇਓਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਿਸਟਮ ਰਾਹੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਟਰਾਇਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੀ

ਇਹ ਰੇਗੂਲਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕੇਗੀ ਜਾਂ ਫਿਰ 2-3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਬੰਦ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਨਗਰ

ਇਸ ਸਿਸਟਮ ਰਾਹੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨਹੀਂ ਲਾਉਣਗੇ ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜੁਆਇੰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਐੱਸ. ਈ., ਐਕਸੀਅਨ, ਸਕੱਤਰ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਾਇਓਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਿਸਟਮ ਰਾਹੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦੇ। ਜੇਕਰ ਇਕੱਲੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਗੇ। ਜੇਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਹੀ 9 ਵਜੇ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ 'ਚ ਬੈਠਣਗੇ ਅਤੇ 5 ਵਜੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਹੀ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਹੇਗਾ। ਨਿਗਮ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੀ ਮਨਮਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦਫ਼ਤਰਾਂ 'ਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਹਫ਼ਤਾ ਹਫ਼ਤਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਫ਼ਤਰ 'ਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਗਮ ਵਿਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕੋਠੀ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣਾ ਦਫ਼ਤਰ ਚਲਾਇਆ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਚਾਈਲਡ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰੋਜ਼ੀਡੈਂਸ 'ਤੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਥੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਟਾਫ਼ ਜਾ ਕੇ ਵਾਈਲੋ ਕਲੀਅਰ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਸੀ।

